

Onderzoek Quick Scan Parkeren
2 december 2017

**SECRETARIAAT
REKENKAMER VENLO**

Secretaris

**Yvon van Geel
y.vangeel@venlo.nl**

Adres

**Postbus 3434
5902 RK Venlo**

Telefoonnummer

077 – 359 9642

Website

www.gemeenteraad.venlo.nl/rekenkamer

**SAMENSTELLING
REKENKAMER VENLO**

Externe voorzitter

Mevr. K. van den Berg

Leden

Dhr. W. van Deursen (extern lid)

Dhr. E. Broere (lid)

Dhr. L. van den Beucken (lid)

Dhr. P. van Crooy (lid)

Dhr. J. Spijksma (lid)

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	4
2. Achtergrond en samenstelling	8
3. Referentiekader	10
4. Bevindingen	12
5. Conclusies en aanbevelingen	23
5.1 Conclusies	23
5.2 Aanbevelingen	26
Bestuurlijk wederhoor	27
Nawoord	29
Bijlagen	30

1. Samenvatting

In 2016 sloot de gemeente twee parkeergarages, Arsenaal en de Roermondsepoort, vanwege de slechte bouwkundige staat. Dit kwam voor velen, waaronder de gemeenteraad, als een verrassing. Het riep de vraag op of deze sluiting niet eerder voorzien had kunnen worden. Het presidium heeft de Rekenkamer daarom in april 2017 verzocht onderzoek te doen naar de onverwachte sluiting van de garage.

Onderzoeksvraag

De centrale onderzoeksvraag voor het onderzoek, de Quick Scan Parkeren, luidt:

Heeft de gemeenteraad zicht op de risico's met betrekking tot de ontwikkeling, eigendom en exploitatie van de Venlose parkeergarages en de mate waarin deze worden beheerst?

Rapportage risico's parkeergarages

- In de onderzoeksperiode 2010-2016 zijn de risico's die de gemeente loopt met de ontwikkeling, het eigendom en de exploitatie van de Venlose parkeergarages diverse malen benoemd in de documenten van de P&C-cyclus: de risico's behorende bij het product Parkeren zijn op tijd en helder geformuleerd naar de raad gestuurd. Zij maakten steeds onderdeel uit van de grote hoeveelheid informatie die in het kader van de P&C-cyclus tweemaal per jaar aan de raad wordt verstrekt.
- De gemeenteraad ontvangt geen aparte rapportage over de risico's van het product Parkeren. Vanaf juli 2015 zorgden diverse Raadsinformatiebrieven RIB's voor aanvullende informatie over het product.
- In de begroting van 2015, onderdeel van de P&C-cyclus, werd het een belangrijk risico gemeld dat volgde uit de slechte bouwkundige staat van het Arsenaal en de Roermondsepoort: het risico op onveilige situaties en mogelijk sluiting van de parkeergarages.
- Een half jaar na het benoemen van het risico op de onveilige situaties en mogelijk sluiting van de parkeergarages (begroting 2015), is dit risico in het kader van dezelfde P&C-cyclus (in de jaarrekening over 2014) als vervallen bestempeld en zonder nadere toelichting gemeld aan de raad. Terwijl de beheersmaatregel 'renovatie', zoals vermeld in de begroting van 2015, niet genomen was en er geen raadsvoorstel (voor de renovatie) naar de raad was gestuurd. Het risico op de onveilige situatie was dus nog aanwezig: de raad werd onjuist geïnformeerd.
- Vanaf juli 2015 werd de raad middels RIB's opnieuw geïnformeerd over de slechte bouwkundige staat van met name de Roermondsepoort. De RIB die verscheen ná het sluiten van het Arsenaal (februari 2016) sprak pas over de urgentie van de situatie met betrekking tot de Roermondsepoort. Op basis van de ontvangen (onjuiste) informatie ervaart de gemeenteraad dat hij zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol niet goed heeft kunnen uitoefenen.

Vorbereiding besluitvorming renovatie, sloop, nieuwbouw

- Eind 2013 stelde de gemeente renovatieplannen op voor de parkeergarages Arsenaal en Roermondsepoort, waarvoor in totaal ruim € 1,5 mln. was gereserveerd. De problemen met de bouwkundige staat werden toen reeds gesignaleerd: de kosten voor de renovatie (€ 4,1 excl. BTW) overschreden het budget ruimschoots. Gezien de omvang van de benodigde investeringen wilde de gemeente een weloverwogen beslissing nemen: kiezen voor onderhoud, renovatie, sloop en/of nieuwbouw. Zij stelde diverse scenario's voor het vraagstuk op.

- De voorbereiding van de besluitvorming, het onderzoeken van de verschillende scenario's, nam veel tijd in beslag: het college besloot in juli 2015 de bestuursopdracht Parkeren (uit juli 2014, waar de studie naar de scenario's inmiddels onderdeel van uit maakte) verder uit te laten werken.
- Het college nam in juli 2015 geen besluit over een concept-collegevoorstel, dat opgesteld was om de onveilige situatie op te heffen, mede met het oog op een sluitende gemeentebegroting (bron: interviews, beslispuntennotitie collegeconferentie juli 2015). Als gevolg hiervan heeft de gemeente de garages eerder en onverwacht moeten sluiten dan dat de besluitvorming over de toekomst van die garages gereed was.
- De gemeente zegt niet te kunnen bepalen wat de onverwachte sluiting van de twee garages de gemeente orde grootte aan inkomstenderving heeft gekost.

Bevindingen

- De urgentie van de problematiek van de parkeergarages, te weten het hierboven aangehaalde veiligheids- en gezondheidsrisico als gevolg van de slechte bouwkundige staat, was bekend bij de organisatie en is met name in 2014 en 2015 vermeld in diverse interne documenten, die ook op de bestuurstafel hebben gelegen (collegeconferentie, juli 2015): de urgentie had bekend kunnen en moeten zijn bij het voltallige college. Geconstateerd wordt dat de urgentie onvoldoende is onderkend door het college en niet is doorgedrongen tot de raad (bron: interviews).
- In de kern bevat de door de gemeente Venlo toegepaste methodiek de onderdelen die behoren bij een goede risicomanagementmethodiek: periodiek inventariseren, analyseren, benoemen beheersmaatregelen, waar mogelijk kwantificeren en tot slot rapporteren.
- Op basis van de gesprekken en de gebeurtenissen zijn er wel belangrijke indicatoren om aandacht te besteden aan het risicobewust denken en handelen in de organisatie, waaronder het uitvoeren en bewaken van beheersmaatregelen.

Beantwoording onderzoeksvraag

De Rekenkamer beantwoordt, op basis van op bovenstaande bevindingen, de centrale onderzoeksvraag negatief:

- De gemeenteraad is over de risico's die de gemeente loopt met het voeren van een 'parkeerbedrijf' (het is één van de vele producten van de gemeente) door de jaren geïnformeerd via de P&C-cyclus. Deze risico's vormden echter een onderdeel van een zeer grote hoeveelheid informatie die de gemeenteraad periodiek tot zich dient te nemen en dient te beoordelen. Daardoor ontbrak het, naar het oordeel van de Rekenkamer, de gemeenteraad in de onderzoeksperiode 2010-2016 aan voldoende inzicht in de risico's van het product Parkeren.
- Over een belangrijk risico met betrekking tot de veiligheid van de parkeergarages is de raad bovendien onjuist geïnformeerd.
- De gemeente kent voor het product Parkeren geen aparte, integrale managementrapportage. Het laatste GVVP met een aparte uitwerkingsnota Bereikbaarheid en Parkeren dateert van mei 2007. In de Raadsinformatiebrief 51 uit 2016, die verscheen ná het sluiten van de parkeergarage Arsenaal, geeft het college een completer beeld van de verschillende aspecten van product Parkeren, waarbij het vastgoed slechts een middel is om een doel te realiseren: een bereikbare binnenstad.

Conclusies

De rekenkamer concludeert op basis van het onderzoek dat:

1. De slechte bouwkundige staat van de parkeergarages Arsenaalplein en Roermondsepoort, en de risico's die daar uit volgden, was medio 2015, ruim voor het sluiten van Arsenaalplein, bekend bij de organisatie (zowel management als directie), bij de portefeuillehouders en had bekend kunnen en moeten zijn bij het voltallige college.
2. Het college stelde het besluit over de toekomst van de parkeergarages (renovatie, sloop, nieuwbouw, gezien vanuit het oogpunt van de veiligheids- en gezondheidsrisico's, te lang uit met als gevolg dat de gemeente het Arsenaalplein, en later ook de Roermondsepoort, acuut en onverwacht moest sluiten.
3. Het college heeft de gemeenteraad te laat en in eerste instantie onvolledig op de hoogte gesteld van het complexe parkeervraagstuk en de te maken keuzes ten aanzien renovatie, sloop en nieuwbouw van de garages in relatie tot de beperkte middelen, diverse ruimtelijke ontwikkelingen en de ontwikkelingen in de parkeerbehoefte.
4. Het college heeft de raad in 2014/2015 niet actief en vervolgens onjuist geïnformeerd over de veiligheids- en gezondheidsrisico's in de parkeergarages Arsenaal en Roermondsepoort.
5. De organisatie was in de jaren 2015 en 2016 niet in control voor wat betreft de uitvoering van de beheersmaatregel met betrekking tot de bouwkundige staat van de garages en de rapportage daarover in het kader van de P&C-cyclus.
6. De gemeente stelt voor het product Parkeren geen managementrapportage op, een rapportage die normaliter inzicht geeft in de risico's met betrekking tot de ontwikkeling, eigendom en exploitatie van parkeervoorzieningen.
7. Er zijn sterke aanwijzingen dat het risicomanagement binnen de gemeente nog onvoldoende ontwikkeld is.
8. De gemeenteraad had alerter kunnen reageren op basis van de incongruente informatie over de risico's van de bouwkundige staat van beide garages.

Aanbevelingen

De Rekenkamer doet de volgende aanbevelingen:

1. College: wees je bewust van je actieve informatieplicht en gebruik deze om de raad tijdig op de hoogte te stellen van complexe vraagstukken en keuzes die voor liggen.
2. Organisatie: professionaliseer het risicomanagement en dan met name het risicobewust denken en handelen en het bewaken van beheersmaatregelen.
3. College en organisatie: evalueer werkprocessen en pas deze zo nodig aan om het verstrekken van onjuiste informatie aan de gemeenteraad in de toekomst te voorkomen.
4. Organisatie: stel voor complexe producten, die bijvoorbeeld meerdere beleidsterreinen betreffen, hoge investeringen vertegenwoordigen, lange termijn visies vragen en grote risico's met zich meebrengen, zoals het product Parkeren, een periodieke managementrapportage op, inclusief een overzicht van de risico's.
5. College en raad: in het verlengde van bovenstaande, bespreek of de raad de op te stellen managementrapportage ontvangt en behandelt.

6. College (en directie): wees transparant naar raad en de ambtelijke organisatie voor wat betreft de afwegingen en keuzes die het college maakt bij complexe vraagstukken en maak in voorkomende gevallen duidelijk hoe men is omgegaan met de desbetreffende ambtelijke adviezen.
7. Raad: wees extra alert in het beoordelen van de risico's uit de P&C-cyclus ten aanzien van incongruenties en al dan niet genomen beheersmaatregelen

2. Achtergrond en vraagstelling

Achtergrond

In 2016 sloot de gemeente twee parkeergarages, Arsenaal en de Roermondsepoort, vanwege de slechte bouwkundige staat. Dit kwam voor velen, waaronder de gemeenteraad, als een verrassing. Het riep de vraag op of deze sluiting niet eerder voorzien had kunnen worden.

Het presidium heeft de Rekenkamer daarom in april 2017 verzocht te onderzoeken op welke wijze de raad inzicht heeft over de parkeergarages in Venlo en op welke wijze de raad geïnformeerd en geadviseerd is over het besluit tot bezuiniging op onderhoud.

Onderzoekopzet, centrale hoofdvraag en deelvragen.

Het onderzoek heeft ten doel de gemeenteraad inzicht te bieden (en daarnaast ook het college en de organisatie) in de wijze waarop de raad is geïnformeerd en geadviseerd over het parkeerdossier. Met het verkregen inzicht als basis is de gemeenteraad, het college en de organisatie vervolgens gebaat bij leerpunten voor de toekomst. Voor de raad gaat het dan om concrete adviezen en handvatten om hun kaderstellende en controlerende rol te vervullen. Het betreft enerzijds kennis en begrip van de materie (parkeren) en anderzijds de kwaliteit van de informatie op basis waarvan de raad stuurt en de kaders vaststelt.

Scope

Het onderzoek gaat niet over de inhoud van het parkeerbeleid van de gemeente. Het richt zich met name op de informatievoorziening en de besluitvorming rondom de parkeergarages in Venlo in de periode 2010-2016. De Rekenkamer heeft ook de periode voor 2010 zoveel als mogelijk in het onderzoek meegenomen, wat onder andere afhankelijk was van de nog beschikbare documenten.

Vraagstelling

De door de Rekenmaker geformuleerde centrale onderzoeksvraag voor het onderzoek luidt:

Heeft de gemeenteraad zicht op de risico's met betrekking tot de ontwikkeling, eigendom en exploitatie van de Venlose parkeergarages en de mate waarin deze worden beheerst?

Om deze centrale vragen te beantwoorden heeft de Rekenkamer zeven onderzoeksvragen opgesteld, op onderdelen aangevuld met deelvragen. Onderhavige rapportage beantwoordt in hoofdstuk 4 deze onderzoeksvragen inclusief de deelvragen op basis van de bevindingen uit de documentenanalyse en de interviews, zie onder.

Onderzoeksaanpak

De aanpak van het onderzoek Parkeren sluit aan op de gebruikelijke werkwijze van Rekenkamer-onderzoeken. Allereerst is nader in gegaan op het referentiekader voor het onderzoek. Het referentiekader is beschreven in hoofdstuk 3. Daarnaast bestond de aanpak uit een uitgebreide documentenanalyse en het houden van diverse interviews, zie bijlagen 2 en 5 voor een overzicht van de geïnterviewde en de geraadpleegde documenten. Om het inzicht in de gebeurtenissen die vooraf gingen aan het sluiten van de parkeergarages te vergroten heeft de Rekenkamer voor de periode 2010 – 2016 een tijdelijk opgesteld. Deze is opgenomen in [bijlage 1](#).

Interviews en documentenanalyse

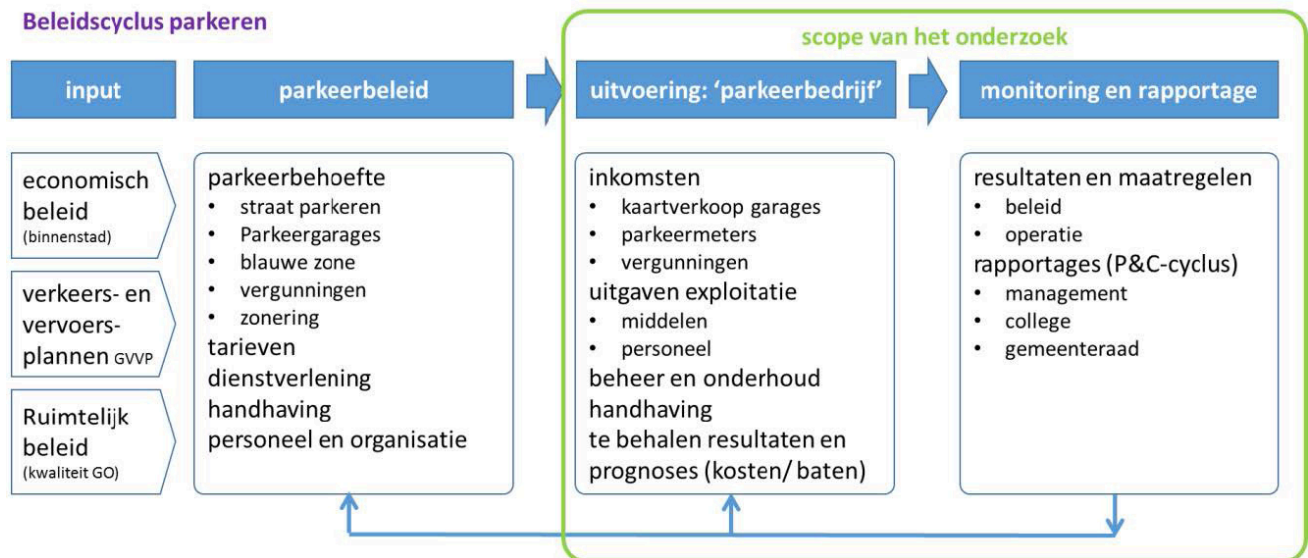
Zoals te doen gebruikelijk bij rekenkameronderzoeken zijn diverse functionarissen, die betrokken zijn bij het onderwerp Parkeren binnen de gemeente Venlo geïnterviewd. Zie voor het overzicht [bijlage 2](#). De Rekenkamer constateert dat belangrijke sleutelfiguren uit de onderzoeksperiode na de sluiting van de twee parkeergarages in 2016 een functie buiten de gemeente hebben aanvaard of inmiddels een andere functie hebben gekregen binnen de gemeente. Het betreft de functies van wethouder parkeren, afdelingshoofd Openbare werken en Gebouwde Omgeving (OGO), de teamleider Parkeren, de teamleider Vastgoed en de financieel adviseur van OGO. Teams Parkeren en Vastgoed maken onderdeel uit van de afdeling OGO. Lopende het onderzoek zijn ook de gemeentesecretaris en de concerncontroller uit dienst getreden.

3. Referentiekader

Voor het referentiekader heeft de Rekenkamer in haar startnotitie d.d. juni 2017 de volgende normen benoemd:

- Risico's zijn inzichtelijk gemaakt en bekend.
- Ambities en doelen van het parkeerbeleid zijn SMART geformuleerd.
- Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de gemeente en beheerders van de parkeergarages zijn vastgelegd en inzichtelijk.
- De voortgang van de ontwikkelingen van de parkeergarages wordt gemonitord.
- De gemeente beschikt over voldoende sturingsinstrumenten.
- De raad wordt tijdig en met de juiste informatie geïnformeerd om zijn controlerende en kaderstellende taak te kunnen vervullen.

Aanvullend op het referentiekader uit de startnotitie is voor het onderzoek het onderstaande, algemene schema voor de beleidscyclus en de uitvoering van het parkeerbeleid binnen gemeenten gehanteerd. Kern van deze aanvulling op het referentiekader van de Rekenkamer is de wijze waarop het 'parkeerbedrijf' is georganiseerd. Niet zozeer in de zin van een entiteit of een afdeling maar wel in de zin van het opstellen en uitvoeren van beleid: de beleidscyclus parkeren. De focus van het onderzoek ligt op de uitvoering, het management én de monitoring van de parkeertaken (het onderzoek richt zich niet op het beleid): plan-do-check-act. Voor de raad (en het college en het management) is het van belang dat over de resultaten en prognoses van het 'parkeerbedrijf' gerapporteerd wordt. In termen van het referentiekader: het 'parkeren' is een zichtbaar onderdeel van de P&C-cyclus.

Het 'parkeerbedrijf' is een specifiek product van gemeenten, met inkosten en uitgaven, met potentieel grote investeringen wanneer het gaat om nieuwbouw, met keuzes die voor de lange termijn worden gemaakt (in vastgoed), met risico's die voor wat betreft de inkomsten afhankelijk zijn van vele, zowel beïnvloedbare (bereikbaarheid) als niet beïnvloedbare (weer, recessie) factoren, met een directe invloed op de aantrekkelijkheid van de binnenstad, die mede het imago van de gemeente en het centrum bepaalt.

Daarom kiezen gemeenten er met regelmaat voor om een aparte managementrapportage op te stellen van het 'parkeerbedrijf', vergelijkbaar met die voor het grondbedrijf (althoewel beide doorgaans niet als apart organisatieonderdeel bestaan, zie ook de beantwoording van onderzoeksvraag 4). Om vervolgens jaarlijks te kunnen rapporteren over de prestaties van van te voren bepaalde indicatoren zoals aantal betalende bezoekers, klanttevredenheid, aantal uitgeschreven en geïnde bekeuringen, aantal verstrekte parkeervergunningen, etc. Maar ook over de risico's en de maatregelen die de gemeente neemt om deze te verkleinen en weg te nemen. Op basis van trends en ontwikkelingen is de gemeente en de raad dan in staat het product Parkeren bij te sturen en te verbeteren. Periodiek kan de gemeente een lange termijn visie opstellen (parkeernota) waarin de koers, die de gemeente wil varen met betrekking tot haar parkeervoorzieningen, uit een gezet wordt.

Een dergelijke managementrapportage stelt het college en de raad (indien hij zou afspreken met het college dat hij deze rapportage ontvangt) in staat een compleet overzicht en inzicht te hebben over het reilen en zeilen van het 'parkeerbedrijf' inclusief de daarbij horende risico's en maatregelen.

Toets aan referentiekader

Wanneer de Rekenkamer het door haar geformuleerde referentiekader afzet tegen de bevindingen van het onderzoek dat leidt dit tot de volgende resultaten.

Normen opgenomen in referentiekader:	Bevindingen uit het onderzoek	
	 voldoet voldoet gedeeltelijk voldoet niet	
Risico's zijn inzichtelijk gemaakt en bekend.		Maken onderdeel uit van de P&C-cyclus: als er relevante risico's zijn, kan de gemeenteraad er tweemaal per jaar kennis van nemen.
Ambities en doelen van het parkeerbeleid zijn SMART geformuleerd.		Momenteel beschikt de gemeente niet over een actuele parkeernota. Uitwerkingsnota Bereikbaarheid en Parkeren, onderdeel van het GVVP, dateert van 2007. Recent zijn, ter voorbereiding op de besluitvorming over de toekomst van de parkeergarages wel onderzoeken uitgevoerd naar onder meer de parkeerbehoefte. Op basis van deze recente onderzoeken beoordeelt de Rekenkamer dit onderdeel van de referentie als 'voldoet gedeeltelijk'.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de gemeente en beheerders van de parkeergarages zijn vastgelegd en inzichtelijk.		Taken en verantwoordelijkheden van het 'parkeerbedrijf' zijn verdeeld over diverse teams: Parkeren, Vastgoed, Verkeer, Handhaving, Beleid, Projecten, algemeen management. Deze taken en verantwoordelijkheden zijn niet specifiek vastgelegd voor de medewerkers van de gemeente die werken voor het 'parkeerbedrijf' (en ook niet voor de beheerders van de parkeergarages).
De voortgang van de ontwikkelingen van de parkeergarages wordt gemonitord.		Onderhoudstoestand en inkomsten worden gemonitord. Er bestaat echter geen integrale managementrapportage van het 'parkeerbedrijf', waarin prestatie-indicatoren in onderlinge relatie worden gemonitord en geanalyseerd.
De gemeente beschikt over voldoende sturingsinstrumenten.		De gemeente is eigenaar van de garages en beschikt zelf over alle sturingsinstrumenten: prijsbeleid, routing, onderhoud, zonerings, handhaving, etc.
De raad wordt tijdig en met de juiste informatie geïnformeerd om zijn controlerende en kaderstellende taak te kunnen vervullen.		Middels de P&C-cyclus en RIB's wordt de raad in de regel tijdig en juist geïnformeerd. Het gaat binnen de P&C-cyclus om gefragmenteerde informatie (risico's) of informatie op basis van actualiteit (RIB's). Er bestaat geen periodieke, integrale management-rapportage van het 'parkeerbedrijf'. Met betrekking tot het veiligheidsrisico in de parkeergarages is de raad niet juist geïnformeerd, zie hoofdstuk 4.

4. Bevindingen

In dit hoofdstuk zijn de antwoorden op de door de Rekenkamer opgestelde zeven onderzoeksvragen opgenomen. De antwoorden zijn gebaseerd op de beschikbare informatie uit de documentenanalyse en de gehouden interviews. Daar waar aan de orde, en dat is niet bij alle vragen het geval, zijn de bevindingen van de Rekenkamer naar aanleiding van de vraag in kwestie weergegeven.

Het onderzoek betreft de beantwoording van de volgende vragen (met deelvragen):

1. *Heeft de gemeenteraad zicht op de risico's met betrekking tot de ontwikkeling, eigendom en exploitatie van de Venlose parkeergarages en de mate waarin deze worden beheerst?*

Antwoord:

Ja, de gemeenteraad krijgt in beginsel via de P&C-cyclus informatie over alle risico's die de gemeente loopt dus ook over de risico's die zij loopt bij de ontwikkeling, eigendom en exploitatie van de parkeergarages en de mate waarin deze worden beheerst. Uitgangspunt is dat alle relevante risico's opgenomen worden in de documenten van de P&C-cyclus. Dat wil echter ook zeggen dat de risico's met betrekking tot het product Parkeren gefragmenteerd aan de raad worden aangeboden, als onderdeel van alle andere risico's die de gemeente tweemaal per jaar inventariseert.

De gemeente vermeldt veel risico's in deze documenten (soms tot wel 40, bron: de begrotingen uit de periode 2010 – 2016, paragraaf Weerstandsvermogen). Deze hebben af en toe ook betrekking op het Parkeren, zie overzicht in de bijlage 4. In de begroting van 2015 werd melding gemaakt van de veiligheidsrisico's die de gemeente liep als gevolg van de (slechte) bouwkundige staat van de parkeergarages Roermondsepoort en Arsenaalplein (risico nummer 13). De risico's die de gemeente liep als gevolg van de achterblijvende inkomsten werden opgenomen in de risicoparagrafen van de begrotingen van 2012 en 2013: jaar na jaar bleven de gerealiseerde inkomsten achter op de begrote inkomsten. Dit leidde in 2014 tot een bestuursopdracht (één van tien) om te voorkomen dat vanaf 2016 bijstellingen van de begroting voor wat betreft de parkeerinkomsten nodig zouden zijn.

En nee, de gemeenteraad heeft in de onderzoeksperiode weinig zicht op de mate waarin de risico's worden beheerst: er bestaat geen (management-)rapportage waarin de mate van beheersing is toegelicht of uitgelegd. De bestuursopdracht Parkeren uit juli 2014 diende bijvoorbeeld (onder andere) antwoord te geven op de vraag hoe de terugkerende afwijking van de geraamde parkeerinkomsten vanaf 2016 voorkomen zouden kunnen worden. De raad was niet of slecht op de hoogte van dit onderzoek (bron: interview met de fractievoorzitters). Het college bood met de raadsinformatiebrieven vanaf juli 2015 meer en een integraler inzicht in de beheersing van de gebruikelijke risico's binnen het 'parkeerbedrijf'. Tot juli 2015 stuurde het college geen raadsinformatiebrieven naar de raad over het onderwerp Parkeren.

- a. *Hoe is het mogelijk dat de problematiek van de parkeergarages heeft geleid tot een plotselinge en onverwachte sluiting? Wat had moeten gebeuren om deze sluiting te voorkomen en waarom is dat niet gebeurd?*

Antwoord deelvraag:

Problematiek

De parkeergarage Arsenaalplein was een oude garage, aan het eind van zijn levensduur, die niet langer voldeed aan de eisen van deze tijd. De garage Roermondsepoort kent sinds de oplevering bouwkundige problemen. In dat licht is het verklaarbaar dat de gemeente niet zonder meer overging tot grootschalige renovatie, toen (in 2013) duidelijk was dat de slechte bouwkundige staat van de garages daar eigenlijk om vroeg. Bovendien bleken de benodigde investeringen (samen geraamd op ruim € 4,1 mln. excl. BTW, bron: renovatieplannen voor Arsenaal en Roermondsepoort d.d. oktober 2013) hoger dan de gereserveerde vervangingsinvesteringen (ruim. € 1,5 mln., bron: de begroting van 2012). Gezien de omvang van de benodigde investeringen wilde de gemeente een weloverwogen beslissing nemen: kiezen voor onderhoud, renovatie, sloop en/of nieuwbouw. En wel zodanig dat het geld van de gemeente zo optimaal mogelijk besteed zou worden. Aanvankelijk werd dit vraagstuk vooral vanuit het vastgoed benaderd. Vanaf 2015 werd integraler gekeken naar het vraagstuk: hoe ontwikkelt de parkeerbehoefte zich, op welke plaatsen in de stad zouden gebouwde voorzieningen aanwezig moeten zijn, hoe ga je om met de pieken in het gebruik?

Vorbereiding besluit

Al met al kostte het veel tijd om alle mogelijke scenario's op te stellen en door te rekenen. Intussen ging de bouwkundige staat van beide garages verder achter uit. Dat zou kunnen leiden tot onveilige situaties. Dit was reeds eerder geconstateerd, namelijk in oktober 2013 en februari 2014 (bron: rapportages Solid Services). Zolang er geen besluit genomen was over de toekomst van de garages liet de gemeente daarom op advies van haar adviseur de bouwkundige staat van beide garages vanaf april 2015 periodiek monitoren (bron: bezoekverslag nulopnames parkeergarages d.d. 14 en 16 april 2015). Met de monitoring konden acuut onveilige situaties voorkomen worden.

Gelet op de genomen maatregel, monitoring, kwam de noodzakelijke sluiting van het Arsenaal in februari 2016 voor de interne en externe deskundigen als een verrassing. Met als gevolg dat de garage werd gesloten voordat de gemeente tot een besluit was gekomen over de toekomstige invulling van haar gebouwde parkeervoorzieningen. Toen een alarmerend rapport uit oktober 2014 boven water kwam over de veiligheidsrisico's in de Roermondsepoort besloot de gemeente in september 2016 ook die garage, ondanks het feit dat deze gemonitord werd, per direct te sluiten.

De Rekenkamer constateert dat de voorbereiding van de besluitvorming, het onderzoeken van de verschillende scenario's (renovatie, sloop, nieuwbouw) veel tijd heeft gekost. De gemeente is relatief laat, zie het referentiekader, gestart met het integraal benaderen van het parkeervraagstuk vanuit de beleidsvelden Economie, Verkeer en Vervoer en Ruimtelijk Beleid, zie ook het referentiekader in hoofdstuk 3. Het parkeerbehoefte onderzoek was in juli 2015 bijvoorbeeld nog niet geheel afgerond. Het college besloot in juli 2015 de bestuursopdracht Parkeren (uit juli 2014) verder uit te laten werken.

Het college nam geen besluit over eventuele investeringen in de parkeergarages mede met het oog op een sluitende gemeentebegroting (bron: interviews, beslispuntennotitie collegeconferentie juli 2015). Als gevolg hiervan heeft de gemeente de garages eerder moeten sluiten dan dat de besluitvorming over de toekomst van die garages gereed was.

Uitstel besluit

De slechte bouwkundige staat van de twee garages was bekend bij de organisatie, het college en de raad (bron: RIB 101 en RIB 148 resp. d.d. 21 juli en 4 november 2015). Al eerder waren de organisatie, de direct betrokken wethouders, het college en de raad gewezen op de risico's die de slechte bouwkundige staat met zich meebracht. In de begroting van 2015 (uit november 2014) staat op blz. 162: Door de bouwkundige staat van de parkeergarages Roermondsepoort en Arsenaalplein zijn er extra renovatiewerkzaamheden nodig. Indien deze niet worden verricht ontstaat er een risico op onveilige situaties en mogelijk sluiting van deze parkeergarages. Beheersing door: renovatie.

De slechte bouwkundige staat kwam ook weer aan de orde in de eindrapportage van de bestuursopdracht Parkeren van mei/juni 2015. De resultaten van de bestuursopdracht, waarin expliciet gewezen wordt op de veiligheidsrisico's, waren als bijlagen toegevoegd aan de agenda voor de collegeconferentie van juli 2015 (bron: beslispuntennotitie en bijlage III van de collegeconferentie 7 en 8 juli 2015). Het college nam geen besluit over het in de bijlagen opgenomen concept-collegevoorstel over renovatie, sloop en eventuele nieuwbouw van de garages, maar besloot op basis van de tekst uit de agendeerde beslispuntennotitie eerst meer onderzoek te laten doen (bron: beslispuntennotitie collegeconferentie 7 en 8 juli 2015).

Ondanks de helder geformuleerde risico's is de urgentie van de problematiek, te weten de veiligheids- en gezondheidsrisico's als gevolg van de slechte bouwkundige staat, onvoldoende onderkend door het verantwoordelijk management en ook niet door het college: de informatie lag in juli 2015 op de (bestuurs-)tafel, zo blijkt uit de documentenanalyse, maar het college besloot anders, zie ook bijlage 1, de tijdlijn. Het beeld op basis van de interviews is diffuus. Het verantwoordelijk management en het college hebben beide aangegeven dat zij zich niet bewust waren van de urgentie van het vraagstuk. Vanuit het middelmanagement is aangegeven dat de risico's en de urgentie herhaaldelijk ter sprake zijn gebracht bij zowel directie als de betreffende wethouders.

- b. *Wat zijn de financiële gevolgen van het sluiten van de parkeergarages in relatie tot het wel goed in beheer houden en het gebruik van de parkeergarages?*

Antwoord deelvraag:

De gemeente geeft aan deze vraag niet te kunnen beantwoorden. De realisatie van de inkomsten van het 'parkeerbedrijf' wordt beïnvloed door meer factoren dan alleen de sluiting van een garage. Uit de vergelijking met de begroting kan daardoor niet één op één een conclusie worden getrokken. Parkeren is een variabel product: als de klant niet in de garage kan staan, zoekt hij elders een plek, bijvoorbeeld op straat. De sluiting zorgt voor veranderingen bij straatparkeren en bij de andere garages waardoor er hogere inkomsten ontstaan bij andere deelproducten. De gemeente geeft aan dat de vraag eenvoudig lijkt maar het betreft een vraag met afhankelijkheden en teveel variabelen.

Bevinding:

In de documenten van de P&C-cyclus en de RIB's zijn de risico's die de gemeente loopt met de ontwikkeling, het eigendom en de exploitatie van de Venlose parkeergarages diverse malen benoemd. Dat geldt ook voor de risico's die volgden uit de slechte bouwkundige staat: onveilige situaties en mogelijk sluiting van de parkeergarages (Begroting 2015). De gemeente stelt geen integrale managementrapportage op van haar 'parkeerbedrijf'. Een dergelijke rapportage zou helpen om de organisatie, het college en de raad een completer inzicht en overzicht te geven in de prestaties van het 'parkeerbedrijf' incl. de specifieke risico's die het bedrijf loopt. De urgentie van de problematiek van de parkeergarages, te weten de veiligheids- en gezondheidsrisico's als gevolg van de slechte bouwkundige staat, is met name in 2014 en 2015 vermeld in diverse interne documenten, die ook op de bestuurstafel hebben gelegen (collegeconferentie, juli 2015). De urgentie is onvoldoende onderkend door het college en niet doorgedrongen tot de raad (bron: interviews): het college heeft in juli 2015 geen besluit genomen over het concept-collegevoorstel, dat opgesteld was om de onveilige situatie op te heffen. De gemeente zegt niet te kunnen bepalen wat de onverwachte sluiting van de twee garages de gemeente orde grootte aan inkomstenderving heeft gekost.

2. *Wat zijn de risico's die de gemeente loopt bij de ontwikkeling en bedrijfsvoering van deze parkeergarages?*

Antwoord:

De risico's zijn zeer divers en betreffen onder meer (niet uitputtend):

- Overschrijden van de bouwkosten bij de ontwikkeling van de parkeergarages
- Bouwfouten (ontwikkeling parkeergarages)
- Achterblijvende parkeerinkomsten
- Overschrijding van de begrote onderhoudskosten
- Overschrijding van de begrote exploitatiekosten (klein onderhoud, schoonmaak, energie)
- Aansprakelijkheid door schade aan auto's en/of personen (gladheid)
- Overschrijding personeelskosten (ziekte, vervanging)
- Imagoschade gemeente cq. de binnenstad als gevolg van slecht functionerende parkeergarages
- Imagoschade politiek door het niet adequaat aanpakken van het parkeervraagstuk
- Schade en gevolgschade als gevolg van molest en/of vandalisme
- Inkomstenderving als gevolg van niet functionerende apparatuur (betaalautomaten)

Het grootste risico betreft in het algemeen het achterblijven van de parkeerinkomsten die per jaar kunnen fluctueren als gevolg van niet beïnvloedbare gebeurtenissen, zoals het weer, het optreden van een recessie of het veranderen van het winkelgedrag (internet) en beïnvloedbare gebeurtenissen als slechte bereikbaarheid als gevolg van werkzaamheden, het toevoegen of juist verwijderen van publieksfuncties (theater, bioscoop, etc.) of het wijzigen van de parkeertarieven.

3. *Hoe goed zijn deze risico's vooraf in kaart gebracht?*

Antwoord:

De risico's zijn van te voren in kaart gebracht. Dat blijkt uit een overzicht van de risico's die in de periode 2010 - 2016 zijn vermeld in de begroting en jaarstukken van de P&C-cyclus, zie bijlage 4. De risico's, die de gemeente loopt met het 'parkeerbedrijf' zijn dus onderdeel van de risico-inventarisaties die voor de gehele gemeente worden opgesteld. Voor de raad worden de risico's van het 'parkeerbedrijf' niet apart inzichtelijk gemaakt. De term 'goed' in de vraagstelling kan ook refereren aan het tijdig en volledig in kaart brengen van de risico's. Uit de tijdlijn blijkt dat de problematiek van de bouwkundige staat van de twee parkeergarages reeds in september en oktober 2013 aan het licht kwam (inspectierapporten Vissers/Solide Service). Het risico op de extra uitgaven voor renovatie had daarmee ook in de jaarstukken van 2013 vermeld kunnen worden. Dat wil zeggen behandeling in de raad in mei 2014, ca. een half jaar eerder dan nu geschiedde (november 2014).

Het risico op de onveilige situatie uit de begroting van 2015 (november 2014) is als vervallen bestempeld in de jaarstukken van 2014 (behandeling in de raad in mei 2015). De gemeente heeft echter geen maatregel genomen om de bouwkundige staat en daarmee de dreigende onveilige situaties in de garages aan te pakken. De interne redenering is, zo blijkt uit een mail van control d.d. 24 februari 2015: het is feitelijk geen risico, maar een gebeurtenis die optreedt en één die om directe maatregelen vraagt van het management en het college.

Het risico wordt in de jaarstukken 2014 opgenomen als vervallen, zonder verdere toelichting en het onderwerp wordt op de agenda van het management geplaatst. Uit de interviews blijkt dat het onderwerp inderdaad op de agenda is geweest maar dat maatregelen achterwege zijn gebleven.

De gemeenteraad zou op basis van de jaarstukken van 2014 kunnen en mogen veronderstellen dat de problematiek is opgelost. Ondertussen waren er geen zichtbare maatregelen genomen. Een gebruiker van de parkeergarages kon eenvoudig constateren dat de situatie onveranderd was, dat er althans geen grondige renovatie had plaatsgevonden en er geen tijdelijke sluiting was geweest om deze renovatie mogelijk te maken. In het najaar sloot de gemeente de twee bovenste parkeerdekken van de garage Arsenaal (vanwege de mogelijk onveilige situatie). De raad werd daarvan niet actief op de hoogte gesteld.

Bevinding:

De risico's met betrekking tot de parkeerproblematiek zijn in kaart gebracht als onderdeel van een gemeentebrede risico-inventarisatie in het kader van de P&C-cyclus. Er wordt niet apart gerapporteerd aan de gemeenteraad over de risico's die de gemeente met het product 'parkeren' loopt. Het risico van de mogelijk onveilige situatie in de twee parkeergarages staat vermeld in de begroting van 2015 (november 2014). Een half jaar later is het risico in de jaarstukken van 2014 (mei 2015) opgenomen in de opsomming van de vervallen risico's, zonder toelichting en zonder dat de maatregel (renovatie) uitgevoerd is.

4. *Wat is de gekozen juridisch-organisatorische en financiële constructie?*

Antwoord:

De gemeente heeft de vier parkeergarages (Nolensplein, Arsenaal (in middels gesloopt), Roermondsepoort en Maaswaard) in eigendom (gemeentelijke vastgoed). Het 'parkeerbedrijf' binnen de gemeente wordt gevormd door diverse teams: team Parkeren, team Vastgoed, team Verkeer, allen van de afdeling Openbare werken en Gebouwde Omgeving (OGO), team Handhaving en de beleidsafdeling Ruimte en Economie, ondersteund door de afdeling Financiën. Het merendeel van de personeelsleden van het team Parkeren, dat zich bezighoudt met de exploitatie en het beheer van die garages is in dienst van de gemeente.

5. *Welke risico's loopt de gemeente door deze constructie?*

Antwoord:

De gemeente is door de gekozen constructie integraal verantwoordelijk voor de winst- en verliesrekening van het 'parkeerbedrijf' inclusief alle risico's die horen bij de exploitatie, het beheer en het onderhoud van de garages, zie ook beantwoording vraag 2.

6. *Wat is de kwaliteit van het door de gemeente toegepaste risicomanagement?*

Antwoord:

In het kader van de P&C-cyclus inventariseert de gemeente tweemaal per jaar alle relevante risico's binnen de organisatie. Afdelingshoofden en teamleiders krijgen tweemaal per jaar het verzoek daartoe vanuit het team Financiën. De risico's, die de gemeente loopt komen uitgebreid aan bod in de jaarstukken en begrotingen. In sommige van de stukken worden tot 40 risico's beschreven. Per risico beschrijft de gemeente de kans van optreden en de omvang van het risico (risico = kans x gevolg). Vanaf de begroting 2013 (van november 2012) benoemt de gemeente ook de beheersmaatregelen.

Het benoemen van beheersmaatregelen om risico's te mitigeren is een essentieel onderdeel van een methodiek voor risicomanagement.

In het kader van de vraag naar de kwaliteit van het door de gemeente toegepaste risicomanagement vallen de volgende zaken op. In de begroting van 2015 (uit november 2014) is het risico met betrekking tot de onderhoudstoestand als volgt opgenomen: Door de bouwkundige staat van de parkeergarages Roermondsepoort en Arsenaalplein zijn er extra renovatiewerkzaamheden nodig. Indien deze niet worden verricht ontstaat er een risico op onveilige situaties en mogelijk sluiting van deze parkeergarages. Als omvang van dit risico is vermeld PM, de beheersmaatregel is renovatie. In de jaarstukken van 2014 (mei 2015) is opgenomen dat het risico is vervallen. Er is geen toelichting opgenomen, terwijl bekend is dat de voorgenomen beheersmaatregel, renovatie, niet uitgevoerd is, zie ook beantwoording vraag 1. In de begroting van 2016 (november 2015) is het genoemde risico met betrekking tot de onderhoudstoestand van de garages niet meer terug te vinden, terwijl de situatie ongewijzigd was.

Met dien verstande dat de garages vanaf april 2015 gemonitord werden om onveilige situaties te voorkomen.

Uit een interne mail d.d. 24 februari 2015 (bron: intern rapport) valt te lezen dat de organisatie de situatie niet langer beoordeelt als een risico, maar als een onontkoombare investering. En dat dit vraagt om een investeringskrediet, aan te vragen bij de raad. In die zin zou de conclusie kunnen zijn (zie onder) dat de kwaliteit van de toegepaste methodiek voor het risicomanagement in orde is (risico's worden geïnventariseerd en gekwantificeerd, maatregelen worden benoemd) maar dat de opvolging en het bewaken van de beheersmaatregel in het geval van de problematiek van de parkeergarages niet op orde was: de voorgestelde renovatie is niet uitgevoerd, de gemeente heeft gekozen voor monitoring.

NB. De vraag naar de kwaliteit van het risicomanagementsysteem van de gemeente is van een orde grootte die past bij een zelfstandig (rekenkamer-) onderzoek. In het kader van het onderzoek Parkeren heeft de onderzoeker globaal gekeken naar de kwaliteit van de methodiek op basis van de informatie die te halen valt uit de stukken van de P&C-cyclus en de aanvullende informatie uit de gesprekken. Dat zegt nog weinig over het risicobewust handelen van de organisatie: inventariseren en het noemen van de beheersmaatregelen alleen is nog onvoldoende om te kunnen spreken van goed risicomanagement. Essentieel is de opvolging van de beheersmaatregelen en het risicobewust denken en handelen, in alle lagen van de organisatie.

In dat kader dient in het algemeen ook een onderscheid gemaakt te worden in de verplichtingen die volgen uit de BBV (Besluit Beheer en Verantwoording) ten aanzien van risicomanagement en de wijze waarop risicomanagement in de dagelijkse praktijk door de organisatie wordt toegepast en beleefd. In de P&C-cyclus dient de gemeente te voldoen aan de BBV-verplichtingen inzake het Weerstandsvermogen en de risico-inventarisatie incl. beheersmaatregelen die daar de basis voor vormen. Deze gegevens zijn opgenomen in de Begroting en de Jaarrekening van de gemeente Venlo.

Uit de interviews volgde dat er nog het één en ander te verbeteren valt aan het risicomanagement binnen de gemeente. In 2014 waren het vooral lijsten met risico's. Deze risico's werden echter niet 'gewogen'. Inmiddels is daar verbetering ingekomen (bron: interviews). Het inventariseren van risico's maakt onderdeel uit van de standaard werkwijze.

De verdere professionalisering van het risicomanagement zou moeten leiden tot meer diepgang en het beter bewaken van beheersmaatregelen.

Bevinding:

In de kern bevat de door de gemeente Venlo toegepaste methodiek de onderdelen die behoren bij een goede risicomanagementmethodiek: periodiek inventariseren, analyseren, benoemen
171110 - Concept rapportage onderzoek parkeren – RKC Venlo 16
beheersmaatregelen, waar mogelijk kwantificeren en tot slot rapporteren. Dit zijn ook de impliciet voorgeschreven stappen in het kader van de BBV en nodig om het weerstandsvermogen van de organisatie te bepalen. In het kader van het onderzoek is niet vast komen te staan in welke mate het risicobewust denken en handelen op de werkvloer plaatsvindt. Dat vraagt om een verdieping van het onderzoek. Het is dus niet mogelijk om een onderbouwd oordeel te geven over de kwaliteit van het risicomanagement binnen de gemeente. Op basis van de gesprekken en de gebeurtenissen zijn er wel belangrijke indicatoren om aandacht te besteden aan het risicobewust denken en handelen in de organisatie, waaronder het uitvoeren en bewaken van de benoemde beheersmaatregelen.

7. *Hoe is de informatievoorziening en advisering aan de raad verlopen?*

- *Welke informatie was wanneer cruciaal?*

Antwoord deelvraag:

De volgende informatie was cruciaal in de problematiek rond de bouwkundige staat van de parkeergarages:

- Het raadsvoorstel van november 2012, het meerjarenplan onderhoud gebouwen 2013 -2022 waarin het onderhoudsniveau van het vastgoed van 3 (redelijk) naar 4 (matig) werd verlaagd. Uit de beeldvormende raad in diezelfde maand werd door de organisatie aandacht gevraagd voor de onderhoudstoestand van de twee parkeergarages zo blijkt uit de presentatie die destijds gehouden is: renovatie is gewenst (7 november 2012).
- De twee vervangingsinvesteringen, groot respectievelijk € 1,1 mln. en € 0,5 mln. voor herstelwerkzaamheden in het Arsenaal en de Roermondsepoort, welke opgenomen waren de begroting van 2012 en 2013.
- Het risico op onveilige situaties als gevolg van de slechte onderhoudstoestand in beide parkeergarages, opgenomen in de begroting van 2015 (november 2014).
- Het vervallen van bovengenoemd risico in de jaarstukken van 2014, zonder toelichting (mei 2015).
- Het melden van de slechte staat van de Roermondsepoort in de RIB's vanaf juli 2015: 101, 148 en 51 uit maart 2016. In deze laatste RIB staat op blz. 10 van 24: De urgentie is overigens dermate hoog dat er op zeer korte termijn een besluit en oplossing moet komen. Gebeurt dat niet dan zal ook deze garage naar verwachting binnen afzienbare tijd gesloten moeten worden.

- *Welke bestuurlijke documenten en keuzes zijn aan de raad voorgelegd en wat is de kwaliteit van stukken?*

Antwoord deelvraag:

De volgende documenten zijn in de periode 2010 – 2016 aan de raad voorgelegd.

- Begrotingen in het kader van de P&C-cyclus, met daarin informatie over parkeren
- Jaarstukken in het kader van de P&C-cyclus, met daarin informatie over parkeren
- Kadernota's in het kader van de P&C-cyclus, met daarin informatie over parkeren
- Raadsvoorstel het meerjarenplan onderhoud gebouwen 2010-2019 d.d. 27 april 2011.
- Raadsvoorstel het meerjarenplan onderhoud gebouwen 2013-2022 d.d. 28 november 2012 waarin het onderhoudsniveau van het vastgoed van 3 (redelijk) naar 4 (matig) werd verlaagd in verband met de herbestemming van gelden voor andere doeleinden dan gebouwonderhoud

Raadsvoorstel 65 van oktober 2016: Bereikbaarheid en Parkeren in gastvrije stad

- Raadsvoorstel 87 van november 2016: Parkeertarieven gastvrij parkeren 2017 / Parkeerbelastingverordening 2017
- Raadsinformatiebrief 101, juli 2015: voortgang parkeeronderzoek
- Raadsinformatiebrief 148, november 2015: vervolgproces parkeeronderzoek
- Raadsinformatiebrief 51, maart 2016: parkeren
- Raadsinformatiebrief 138, september 2016: voornemens college met betrekking tot de te nemen besluiten over het Parkeren in Venlo

De keuzes in de diverse stukken zijn helder gesteld. De RIB 51, die verscheen na het sluiten van het Arsenaal, gaat uitgebreid in op de parkeeropgave van een stad als Venlo (24 pagina's). Dat is enerzijds veel informatie voor een brief, anderzijds blijkt uit het referentiekader dat Parkeren een complex product is dat van diverse zijden benaderd dient te worden. In RIB 138 (september 2016) schrijft het college daarover: In alle oprechtheid is onze conclusie dat wanneer wij de afgelopen decennia parkeren meer als middel hadden beschouwd - in casu dienstbaar aan een groter geheel - noem het gastvrijheid - en minder als doel op zich, we als stad misschien verder geweest dan waar we nu staan.

- *Is op het juiste moment de juiste informatie aangeboden aan de raad?*

Antwoord deelvraag:

Ja en nee, oftewel gedeeltelijk. De informatie in het kader van de P&C-cyclus is op de gebruikelijke momenten aangeboden. Het raadsvoorstel over het verlagen van de onderhoudsniveau voor de gehele vastgoedportefeuille is aangeboden op het moment dat de gemeente zocht naar bezuinigingsmogelijkheden, gelet op de financiële situatie waarin de gemeente zich bevond. De gemeenteraad is tijdig (november 2014) op de hoogte gesteld van het risico op een onveilige situatie in de parkeergarages. Dat had mogelijk ook een half jaar eerder gekund (mei 2014).

De raad is in mei 2015 onjuist geïnformeerd: in de jaarstukken van 2014 staat vermeld dat bovengenoemd risico is vervallen. Een toelichting daarop ontbreekt. De maatregel 'renovatie' was echter nog niet genomen, er was ook geen besluit genomen om op korte termijn de renovatie uit te voeren en daarmee was het risico niet vervallen. Ten opzichte van november 2014 was de situatie ongewijzigd (of verergerd als gevolg van de slechte bouwkundige staat van de garages).

Duidelijk is dat de raad de informatie dan wel een voorstel over een integrale afweging over de toekomst van de (gebouwde) parkeervoorzieningen in de stad te laat heeft ontvangen (oktober 2016), pas na de sluiting van zowel het Arsenaal als de Roermondsepoort. Dit voorstel had bijvoorbeeld kunnen volgen op de collegeconferentie in juli 2015. Het college nam echter geen besluit over het toen voorliggende concept-collegevoorstel maar besloot dat de bestuursopdracht Parkeren (van juli 2014) nadere uitwerking behoefde (bron: bijlagen III en beslispuntennotitie van de collegeconferentie juli 2015). Het college informeerde vervolgens de raad door middel van een raadsinformatiebrief over de stand van zaken met betrekking tot het parkeeronderzoek en de te onderzoeken keuzes in het parkeervastgoed (RIB 101 van juli 2015). Dat was de eerste raadsinformatiebrief die in de onderzoeksperiode 2010 – 2016 verscheen over het onderwerp Parkeren.

Overigens luidde het concept-collegevoorstel van juli 2015 het Arsenaal te renoveren en de Roermondsepoort te slopen, terwijl de gemeenteraad in februari 2017 juist besloot het Arsenaal te slopen en de Roermondsepoort te repareren.

Met de kennis van nu constateert de Rekenkamer dat de problematiek van in ieder geval Roermondsepoort tijdig en adequaat aangepakt had kunnen worden: de kosten voor de reparatie waartoe de raad dit jaar besloot valt ruimschoots binnen het budget dat in 2012 voor de renovaties was gereserveerd en had bovendien de gemeente tijd geboden om te bepalen wat de gemeente in de toekomst wil met het product Parkeren, inclusief het vastgoed.

De informatie over het 'parkeerbedrijf' inclusief het vastgoed kwam versnipperd en aanvankelijk alleen als onderdeel van de P&C-cyclus naar de raad. Vanaf juli 2015, nadat het college geen besluit nam over renovatie, sloop en eventuele nieuwbouw van de garages, volgden diverse raadsinformatiebrieven over het onderwerp Parkeren (RIB 101, 148 in 2015 en 51 en 138 in 2016). De deelnota parkeren van het Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (GVVP) dateert van 2007. Een actualisatie, die nu is voorzien voor 2017/2018, zou geholpen hebben de situatie van de problematiek tijdig en integraal in beeld te krijgen. In dat kader meent de Rekenkamer dat het goed geweest zou zijn wanneer het college de raad eerder (actief) had geïnformeerd en meegenomen over de te maken keuzes zoals die ook onderdeel uit maakten van de bestuursopdracht uit juli 2014: aanpak afwijkingen in de raming versus de gerealiseerde parkeerinkomsten en de benodigde middelen en scenario's voor renovatie, sloop en nieuwbouw garages in relatie tot het parkeerproduct op de lange termijn.

- *Is het belang c.q. de relevantie van deze informatie door de raad voldoende onderkend?*

Antwoord deelvraag:

Nee, alhoewel de informatie over de bouwkundige staat van de parkeergarages gefragmenteerd in de tijd en soms lastig vindbaar in de grote hoeveelheid informatie (P&C-cyclus) aangeleverd is zijn er diverse signalen geweest om het belang van deze informatie te onderkennen. Het risico op onveilige situaties in de parkeergarages is expliciet genoemd in de begroting van 2015, met daarbij de beheersmaatregel: renovatie. In de jaarstukken van 2014 meldt de gemeente vervolgens dat het risico is vervallen. Terwijl er geen krediet is aangevraagd, terwijl er geen zichtbare renovaties zijn uitgevoerd. In juli 2015 ontving de raad een raadsinformatiebrief over het onderwerp Parkeren, voor het eerst sinds lange tijd.

Daarnaast zal het raadsleden of burgers waarvan raadsleden informatie ontvangen opgevallen zijn dat de bouwkundige staat van de garages te wensen overliet: plasvorming op de parkeerdekken, het regelmatig plaatsen van ronde linten, het afsluiten van twee parkeerdekken van het Arsenaal (najaar 2015). In oktober 2014 verscheen er een krantenartikel in de Limburger: een opknapbeurt van de parkeergarages is hard nodig. Alles te samen had dat voor de raad aanleiding kunnen zijn om kritische vragen te stellen over het gesignaleerde risico en de (niet) genomen maatregelen (bron: gesprek met de fractievoorzitters).

- *In hoeverre ervaart de gemeenteraad dat hij aldus adequaat zijn kaderstellende, controlerende, en volksvertegenwoordigende rol heeft kunnen uitoefenen?*

Antwoord deelvraag:

De gemeenteraad ervaart dat hij zijn rol niet goed heeft kunnen uitoefenen (bron: gesprek met de fractievoorzitters). Enerzijds heeft de raad tijdig informatie ontvangen om zijn kaderstellende en controleerde taak uit te voeren: het risico van de onveilige situatie is vermeld in de begroting van 2015. Anderzijds is de gemeenteraad onjuist geïnformeerd: een half jaar later schrijft de gemeente namelijk in de jaarstukken van 2014 dat het risico is vervallen.

In de RIB die naar de raad zijn gestuurd wordt weliswaar gesproken over de slechte (bouwkundige) staat maar de urgentie van de mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's worden aanvankelijk niet vermeld. Indien de urgentie voor zowel het Arsenaal als de Roermondsepoort expliciet vermeld was in de informatie aan de raad (ook na de mededeling van het college dat het risico was vervallen) had de raad haar rol kunnen uitoefenen.

Bevinding:

Aanvankelijk verliep de informatievoorziening aan de raad met betrekking tot het 'parkeerbedrijf' via de lijnen van de P&C-cyclus. Vanaf juli 2015 zorgden diverse raadsinformatiebrieven (RIB's) voor aanvullende informatie. De gemeenteraad heeft de informatie over de slechte bouwkundige staat en de daaraan verbonden risico's en beheersmaatregel op tijd en helder geformuleerd ontvangen (november 2014). Deze belangrijke informatie maakte echter onderdeel uit van de grote hoeveelheid informatie die de raad tweemaal per jaar in het kader van de P&C-cyclus ontvangt. Een half jaar na het verstrekken van deze belangrijke informatie is het risico, in het kader van dezelfde P&C-cyclus, als vervallen bestempeld. Terwijl de beheersmaatregel 'renovatie' niet genomen was en daar ook geen besluit toe genomen was. Het risico op de onveilige situatie was dus nog aanwezig: de raad is onjuist geïnformeerd. Het ontbreken van een kredietaanvraag en eventuele eigen waarneming had een aanleiding kunnen zijn voor de raad om kritische vragen te stellen over het (vervallen van het) risico en het uitvoeren van de renovatie. Later werd de raad middels RIB's opnieuw geïnformeerd over de slechte bouwkundige staat van met name de Roermondsepoort. De RIB die verscheen ná het sluiten van het Arsenaal sprak pas over de urgentie van de situatie met betrekking tot de Roermondsepoort. Op basis van de ontvangen (onjuiste) informatie ervaart de gemeenteraad dat hij zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol niet goed heeft kunnen uitoefenen.

5. Conclusies en aanbevelingen

De centrale onderzoeksvraag voor de Quick Scan Parkeren luidt:

Heeft de gemeenteraad zicht op de risico's met betrekking tot de ontwikkeling, eigendom en exploitatie van de Venlose parkeergarages en de mate waarin deze worden beheerst?

De Rekenkamer beantwoordt deze centrale onderzoeksvraag op basis van het feitenrelaas negatief. De gemeenteraad is over de risico's, die de gemeente loopt met het voeren van een 'parkeerbedrijf' (het is één van de vele producten van de gemeente) door de jaren geïnformeerd via de P&C-cyclus. Deze risico's vormden echter een onderdeel van een zeer grote hoeveelheid informatie die de gemeenteraad periodiek tot zich dient te nemen en dient te beoordelen.

Daardoor ontbrak het, naar het oordeel van de Rekenkamer, de gemeenteraad in de onderzoeksperiode 2010-2016 aan voldoende inzicht in de risico's van het product Parkeren. De gemeente kent voor het product Parkeren geen aparte integrale managementrapportage. Het laatste GVVP met een aparte uitwerkingsnota Bereikbaarheid en Parkeren dateert van mei 2007. In de Raadsinformatiebrief 51 uit 2016, die verscheen na het sluiten van de parkeergarage Arsenaal, geeft het college een completer beeld van de verschillende aspecten van product Parkeren, waarbij het vastgoed slechts een middel is om een doel te realiseren: een bereikbare binnenstad.

Uit het onderzoek blijkt dat de gemeenteraad begin 2015 onjuist is geïnformeerd over het vervallen van het veiligheids- en gezondheidsrisico dat bestond als gevolg van de bouwkundige staat van het Arsenaalplein en de Roermondsepoort: het risico bleek, in tegenstelling tot hetgeen vermeld in de jaarstukken van 2014, niet te zijn vervallen, de situatie was ongewijzigd.

5.1 Conclusies

De Rekenkamer komt op basis van het onderzoeksresultaten tot de volgende conclusies:

1. *De slechte bouwkundige staat van de parkeergarages Arsenaalplein en Roermondsepoort, en de risico's die daar uit volgden, was medio 2015, ruim voor het sluiten van Arsenaalplein, bekend bij de organisatie (zowel management als directie), bij de portefeuillehouders en had bekend kunnen en moeten zijn bij het voltallige college.*

Eind 2013 stelde de gemeente renovatieplannen op voor beide garages, waarvoor in totaal ruim € 1,5 mln. was gereserveerd. De problemen met de bouwkundige staat werden toen reeds gesignaleerd: de kosten voor de renovatie (€ 4,1 excl. BTW) overschreden het budget ruimschoots. De urgentie van het vraagstuk, de aanwezigheid van veiligheids- en gezondheidsrisico's op de korte termijn, werd nadien helder verwoord in de interne stukken (periode oktober 2014 tot juli 2015). Alhoewel deze stukken op de bestuurstafel hebben gelegen en door het management ter sprake zijn gebracht bij directie en college, heeft het college in juli 2015 geen besluit genomen over de noodzakelijke renovatie (of sluiting) van de garages. Het college verzocht in juli 2015 de organisatie meer onderzoek te doen naar het parkeervraagstuk.

- Het college stelde het besluit over de toekomst van de parkeergarages (renovatie, sloop, nieuwbouw, gezien vanuit het oogpunt van de veiligheids- en gezondheidsrisico's, te lang uit met als gevolg dat de gemeente het Arsenaalplein, en later ook de Roermondsepoort, acuut en onverwacht moest sluiten.*

Op grond van de meegeleverde bijlagen van de collegeconferentie van juli 2015 concludeert de Rekenkamer dat de urgentie van het vraagstuk op de bestuurstafel heeft gelegen. Desalniettemin vroeg het college na de collegeconferentie de organisatie het parkeervraagstuk nader uit te werken, ondanks het uitgebreide onderzoek dat reeds had plaatsgevonden. De Rekenkamer kan dit besluit vanuit het oogpunt van de complexiteit, de integraliteit, de functionaliteit en een optimale inzet van de beschikbare middelen plaatsen. Het college, geadviseerd door de directie, had echter, gelet op de urgentie, ook zijn maatregelen moeten nemen met betrekking tot de veiligheids- en gezondheidsrisico's in beide garages.

- Het college heeft de gemeenteraad te laat en in eerste instantie onvolledig op de hoogte gesteld van het complexe parkeervraagstuk en de te maken keuzes ten aanzien renovatie, sloop en nieuwbouw van de garages in relatie tot de beperkte middelen, diverse ruimtelijke ontwikkelingen en de ontwikkelingen in de parkeerbehoefte.*

Het college formuleerde in juli 2014 een bestuursopdracht met de vraag aan de organisatie om naar diverse aspecten van het parkeervraagstuk te kijken: afwijkingen van de inkomsten ten opzichte van de ramingen, de te maken keuzes in het vastgoed (renovatie, sloop en nieuwbouw) en verzelfstandiging van het 'parkeerbedrijf'. De slechte bouwkundige staat van de garages maakte onderdeel uit van dit onderzoek. In 2013 was namelijk vast komen te staan dat de begrote vervangingsinvesteringen ontoereikend waren voor de benodigde renovatie van de twee garages. Het college informeerde de raad een jaar later, in juli 2015, middels een raadsinformatiebrief over de eerste resultaten van het parkeeronderzoek, maar nam geen besluit over de renovatie (of sluiting) van de garages. Het college vermeldde niet dat de twee garages vanaf dat moment gemonitord werden met oog op de potentieel onveilige situaties. De raad was daardoor onvoldoende in de gelegenheid zijn kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol uit te oefenen.

- Het college heeft de raad in 2014/2015 niet actief en vervolgens onjuist geïnformeerd over de veiligheids- en gezondheidsrisico's in de parkeergarages Arsenaal en Roermondsepoort.*

In de begroting van 2015 (november 2014) meldde het college het risico van de onveilige situaties en de mogelijke sluiting van de twee parkeergarages (met een kans van optreden tussen de 51% en 100%). Vervolgens meldde het college in de jaarstukken van 2014 (mei 2015) dat het genoemde risico is vervallen. Het risico was echter niet vervallen, de genoemde beheersmaatregel, renovatie, was niet genomen, de situatie was ongewijzigd. Het college gaf bovendien geen toelichting waarom het risico als vervallen was opgenomen. Bovengenoemde informatie stond vermeld in de stukken van de P&C-cyclus: het college heeft de raad hierover niet actief geïnformeerd.

- De organisatie was in de jaren 2015 en 2016 niet in control voor wat betreft de uitvoering van de beheersmaatregel met betrekking tot de bouwkundige staat van de garages en de rapportage daarover in het kader van de P&C-cyclus.*

De organisatie had begin 2015 moeten constateren dat de beheersmaatregel 'renoveren' niet genomen was (zoals voorgeschreven in de begroting van 2015 uit november 2014) en dat er ook geen besluit aanstaande was om de renovatie uit te voeren. Het risico had gehandhaafd moeten blijven en in ieder geval opnieuw opgevoerd moeten worden in de begroting van 2016 (november 2015).

6. *De gemeente stelt voor het product Parkeren geen managementrapportage op, een rapportage die normaliter inzicht geeft in de risico's met betrekking tot de ontwikkeling, eigendom en exploitatie van parkeervoorzieningen.*

Parkeren is één van de vele producten van de gemeente. Naar de mening van de Rekenkamer wel een complex product met inkomsten, uitgaven, strategisch te maken keuzes, en grote, lange termijn investeringen in het vastgoed. Een managementrapportage, waarin een integraal beeld gegeven wordt van de prestaties van het 'parkeerbedrijf', inclusief prognoses en de ontwikkelingen voor wat betreft de risico's, geeft inzicht en overzicht in dit specifieke product. Mits overeengekomen kan ook de raad kennismaken van deze rapportage en aldus het zicht op de risico's van het 'parkeerbedrijf' vergroten (zie de centrale onderzoeksvraag).

7. *Er zijn sterke aanwijzingen dat het risicomanagement binnen de gemeente nog onvoldoende ontwikkeld is.*

Een onderzoek naar de kwaliteit van risicomanagement op alle niveaus, binnen alle teams en afdelingen van de organisatie, is voor wat betreft omvang en diepgang een onderzoek op zichzelf. Uit het onderzoek Parkeren volgt dat de gemeente Venlo lijkt te voldoen aan de eisen die het Besluit Beheer en Verantwoording (BBV) daar aan stelt: de berekening van het weerstandvermogen komt tot stand middels een twee jaarlijkse inventarisatie van de risico's met bijbehorende beheersmaatregelen. Uit het onderzoek blijkt echter ook dat het risicobewust denken en handelen in de organisatie verbetering behoeft. Het voorbeeld daarvan is het melden van het veiligheidsrisico van de twee parkeergarages in november 2014 en het laten vervallen van dit risico in mei 2015, terwijl het risico nog steeds aanwezig was. De opvolging van de vastgestelde beheersmaatregel was onvoldoende geborgd.

8. *De gemeenteraad had alerter kunnen reageren op basis van de incongruente informatie over de risico's van de bouwkundige staat van beide garages.*

Binnen een half jaar (najaar 2014 – voorjaar 2015) bleek het risico met betrekking tot de bouwkundige staat van de parkeergarages vervallen, aldus de documenten uit de P&C-cyclus. Terwijl er geen zichtbare maatregelen waren genomen en er geen raadsvoorstel (voor renovatie) naar de raad was gestuurd.

5.2 Aanbevelingen

De Rekenkamer doet de volgende aanbevelingen:

1. College: wees je bewust van je actieve informatieplicht en gebruik deze om de raad tijdig op de hoogte te stellen van complexe vraagstukken en keuzes die voor liggen.
2. Organisatie: professionaliseer het risicomanagement en dan met name het risicobewust denken en handelen en het bewaken van beheersmaatregelen.
3. College en organisatie: evalueer werkprocessen en pas deze zo nodig aan om het verstrekken van onjuiste informatie aan de gemeenteraad in de toekomst te voorkomen.
4. Organisatie: stel voor complexe producten, die bijvoorbeeld meerdere beleidsterreinen betreffen, hoge investeringen vertegenwoordigen, lange termijn visies vragen en grote risico's met zich meebrengen, zoals het product Parkeren, een periodieke managementrapportage op, inclusief een overzicht van de risico's.
5. College en raad: in het verlengde van bovenstaande, bespreek of de raad de op te stellen managementrapportage ontvangt en behandelt.
6. College (en directie): wees transparant naar raad en de ambtelijke organisatie voor wat betreft de afwegingen en keuzes die het college maakt bij complexe vraagstukken en maak in voorkomende gevallen duidelijk hoe men is omgegaan met de desbetreffende ambtelijke adviezen.
7. Raad: wees extra alert in het beoordelen van de risico's uit de P&C-cyclus ten aanzien van incongruenties

Bestuurlijk wederhoor

GEMEENTEBESTUUR

Rekenkamercommissie Venlo
t.a.v. mw. K. van den Berg, voorzitter

uw kenmerk 171110
uw brief d.d. 10-11-2017

ons kenmerk 1241029
behandelaar JJM van der Beek
doorkiesnummer +31 77 3596436
e-mail j.vanderbeek@venlo.nl
collegebesluit d.d. 21-11-2017

onderwerp Bestuurlijke reactie quick scan parkeren Rekenkamercommissie Venlo

datum 23 november 2017

Geachte mevrouw Van den Berg,

Op 10 november jl. hebben wij uw rapport ontvangen betreffende het onderzoek quick scan parkeren. Middels deze brief willen wij hier graag op reageren.

Het parkeerdossier is een complex en bewogen dossier gebleken. Begin 2016 werd Parkeergarage Arsenaal acuut gesloten. In oktober 2016 gebeurde hetzelfde met Parkeergarage Roermondsepoort. Enkele dagen later nam een wethouder bestuurlijke verantwoordelijkheid omdat de bestuurder cruciale informatie uit een rapport van oktober 2014, betreffende de acute fysieke risico's van gebruikers van de Parkeergarage Roermondsepoort, op dat moment niet gedeeld heeft met het college. Daardoor werd de latere besluitvorming van het college in 2015 onvolledig, omdat de acute fysieke risico component wederom onvoldoende op waarde werd geschat door de toenmalige portefeuillehouder en ook hier niet expliciet gedeeld werd met het college. De informatievoorziening aan de raad is daardoor niet volledig geweest. Naast de genomen bestuurlijke consequentie zijn er tevens direct adequate ambtelijke maatregelen genomen.

Het schrappen van de garages in de risicoparagraaf van de begroting dreigt in onze ogen tot een misinterpretatie van gebeurtenissen te leiden. Naar onze opvatting was dit namelijk juist de start om te komen tot de integrale aanpak van de problemen in het parkeerdossier. Er was op dat moment dus zeker geen sprake van het veronachtzamen van de situatie. Dat de gemeenteraad mocht geloven dat dit schrappen een teken was dat de problematiek was opgelost, past niet in onze beleving van de feiten. Wij hechten eraan dat hier te melden.

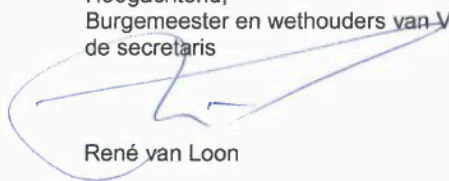
postadres Postbus 3434
postcode 5902 RK Venlo
bezoekadres Hanzeplaats 1 Venlo
telefoon 14 077
telefax +31 77 3596766
internet www.venlo.nl
bank NL33BNGH0285008749

Wij kunnen verder op hoofdlijnen uw conclusies en aanbevelingen onderschrijven. Bezien het bovenstaande en de maatregelen die al genomen zijn merken wij op dat veel van uw aanbevelingen inmiddels zijn doorgevoerd.

In de tweede helft van 2016 is gestart met een andere aanpak die geleid heeft tot een integrale benadering van parkeren als onderdeel van een goed bereikbare binnenstad. Dit heeft geresulteerd in raadsvoorstel 65 "bereikbaarheid en parkeren in een gastvrije stad". In een relatief korte periode is het de raad gelukt om naar aanleiding hiervan belangrijke besluiten te nemen. Het stemt ons ook positief dat u als Rekenkamercommissie constateert dat de informatievoorziening gedurende het proces is verbeterd.

Tevens willen we melden dat onze organisatie doende is met het implementeren van een zogenaamde parkeermonitor, die ons in staat stelt periodieke managementrapportages te maken die we, wat ons betreft, minimaal een keer per jaar met de gemeenteraad gaan delen. Wij zijn ons ervan bewust dat er geïnvesteerd moet blijven worden in het risicomanagement binnen de gemeentelijke organisatie. Hier zal derhalve op worden blijven ingezet. Het afstoten van het parkeervastgoed is een voorbeeld hiervan.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

René van Loon

de burgemeester

Antoin Scholten

Nawoord

De Rekenkamer constateert samen met het college dat het parkeerdossier een complex en bewogen dossier gebleken is. De Rekenkamer stelt vast dat het college op hoofdlijnen de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek Parkeren onderschrijft. Het college geeft tevens aan dat zij van mening is dat veel van de aanbevelingen inmiddels zijn doorgevoerd. Daar plaatst de Rekenkamer graag een opmerking bij.

De Rekenkamer constateert, op basis van de door haar recent uitgevoerde onderzoeken, dat er sprake is van een terugkerend patroon met betrekking tot de wijze waarop het college de raad informeert. De Rekenkamer adviseert het college dan ook met klem de (actieve) informatievoorziening aan de raad te verbeteren. Dat geldt specifiek voor complexe projecten en producten. Dat wil zeggen projecten en producten die hoge investeringen vertegenwoordigen, lange termijn visies vragen en grote risico's met zich meebrengen. Het betreft daarmee nadrukkelijk een advies dat verder strekt dan het parkeerdossier alleen.

Om te onderschrijven hoe zeer de actieve en adequate informatievoorziening van belang is haalt de Rekenkamer het vervallen van het risico op onveilige situaties in de parkeergarages als gevolg van de slechte bouwkundige staat aan. Naar de opvatting van het college was het laten vervallen van het risico de start om te komen tot een integrale aanpak van de problemen in het parkeerdossier. Het college geeft aan dat er op dat moment zeker geen sprake was van het veronachtzamen van de situatie.

De Rekenkamer stelt vast dat het college het risico benoemde in november 2014, het vervolgens zonder toelichting liet vervallen in mei 2015, waarna de parkeergarage Arsenaal acuut en onverwacht werd gesloten in februari 2016. In de periode mei 2015 en februari 2016 stuurde het college weliswaar twee raadsinformatiebrieven naar de raad, de urgentie van het vraagstuk, te weten het veiligheidsrisico met een mogelijke sluiting als gevolg, werd daarin niet benoemd. Daardoor beschikte de raad niet over voldoende en niet over de juiste informatie om haar kaderstellende en controlerende taak uit te voeren.

Samen met het college benadrukt de Rekenkamer dat de gemeentelijke organisatie moet blijven investeren in het professionaliseren van het risicomanagement.

BIJLAGEN TIJDLIJN PARKEREN

Bijlage 1 – Tijdlijn Parkeren

10 november 2017

Concept

Jaar/ datum	Gebeurtenis	Document / bron.	Informatie bekend bij		
			Organisatie	College	Raad
Voor 2010					
2004	Gemeente voert integraal vastgoedmanagement (beheer en onderhoud gemeentelijk vastgoed incl. parkeergarages) in.		X	x	x
2004	Geen levensduur verlengend onderhoud voor Arsenaal, enkel cosmetisch	Presentatie resultaten bestuursopdracht – apr. 2015	x	x	
6 juli 2005	Raad stelt GVVP vast	Hoofdnota van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan “Venlo: Leefbaar en Bereikbaar”	x	x	x
30 mei 2007	Raad stelt Parkeerbeleid (en de daaruit voorkomende acties en projecten) vast.	Uitwerkingsnota Bereikbaarheid en Parkeren	x	x	x
Medio 2007	Alle gemeentelijke gebouwen zijn volgens een zogenaamde “nulmeting” geheel opnieuw geïnventariseerd en geïnspecteerd, volgens de nieuwe Nederlandse norm NEN 2767 “Conditie meting van bouw- en installatiedelen”.		X		
2010					
2010 en verder	De gemeente besteedt jaarlijks in haar P&C cyclus (Programmabegroting, Kadernota, Jaarstukken) aandacht aan het onderhoud van haar gebouwen en geeft ook de afwegingen weer.		X	x	x
30 okt 2010	Bouwtechnisch rapport over de Roermondsepoort. Conclusie: De ondersteuning en opleggingen zijn van dermate slechte kwaliteit dat dit tot scheuren in de kanaalplaten leidt. Het aangebrachte oplegmateriaal is erg dun, zodat deze niet in staat is om oneffenheden op te vangen. Doordat de opvangliggers onvoldoende stijfheid hebben zullen de platen blijven bewegen/werken.	Rapporten Vissers en Vissers d.d. 3 maart 2010 en 20 oktober 2010 (aanvullend rapport)	x		
2011					
Mei 2011	Jaarrekening: het onderhoud van de parkeergarages is opgenomen in het circuit: “planmatig onderhoud gebouwen”. Om die reden zijn de parkeergarages meegenomen in het onderdeel Vastgoed van deze paragraaf en komen ze niet afzonderlijk terug	Programmarekening 2011	x	x	x

Jaar/ datum	Gebeurtenis	Document / bron.	Informatie bekend bij		
			Organisatie	College	Raad
November 2011	<p>Het onderhoud van de 3 gemeentelijke parkeergarages (Nolensplein, Arsenalplein, Roermondsepoort) is opgenomen in het circuit: "planmatig onderhoud gebouwen" : <i>De onderhoudstoestand wordt algemeen als goed beoordeeld. Aandachtsgebied is binnen garage Roermondsepoort de kwaliteit van de parkeerdekken (dit betreft de asfaltaag en de onderliggende dekplaten. Er is op korte termijn niet voorzien in grootschalig onderhoud/renovatie).</i></p> <p>In het overzicht vervangingsinvesteringen uit de begroting staat een post gereserveerd van ruim € 1,5 mln. voor herstelwerkzaamheden aan de garages Arsenal en Roermondsepoort, te besteden in 2013 en 2014.</p> <p>Elke 3 jaar wordt het meerjarenplan onderhoud gebouwen geactualiseerd. Alle gegevens en resultaten zijn verwerkt tot meerjaren onderhoudsplanningen. Aan de hand van deze meerjaren onderhoudsplanningen wordt inzicht verkregen welke budgetten op welke momenten benodigd zijn om de gemeentelijke gebouwen op het vooraf afgesproken kwaliteitsniveau in stand te houden.</p>	Programmabegroting 2012	x	x	x
2012					
Mei 2012	<p>Derving inkomsten parkeren: De resultaten van het beleidsproduct parkeren staan reeds een aantal jaren onder druk. In 2010 en 2011 heeft er dan ook geen toevoeging aan de reserve plaatsgevonden maar alleen onttrekkingen. Dit was enerzijds het gevolg van het verdwijnen van een aantal betaald parkeerplaatsen zonder de begroting daarop bij te stellen en anderzijds de lastige bereikbaarheid in verband met de grootschalige infrastructurele werkzaamheden rondom ons centrum.</p> <p>Het product was een mix van een 3-tal kapitaalintensieve parkeergarages welke in een winstgevende fase verkeerden (opbrengsten waren hoger dan de kosten) dit in combinatie met een groot aantal (kapitaalintensieve) straatparkeerplaatsen. Vanuit deze combinatie was het verdedigbaar dat er dotaties plaatsvonden aan de reserve mobiliteit en vervolgens onttrekkingen vanuit deze reserve ten behoeve van de verbetering van de mobiliteit. Omdat de parkeerbelastingen formeel algemene dekkingsmiddelen zijn wordt jaarlijks ook een vastgestelde bijdrage vanuit het product parkeren aan het begrotingsresultaat geleverd.</p>	Kadernota	x	x	x

Jaar/ datum	Gebeurtenis	Document / bron.	Informatie bekend bij		
			Organisatie	College	Raad
Mei 2012 vv	<p>Derving inkomsten parkeren: De resultaten van het beleidsproduct parkeren staan reeds een aantal jaren onder druk. In 2010 en 2011 heeft er dan ook geen toevoeging aan de reserve plaatsgevonden maar alleen onttrekkingen. Dit was enerzijds het gevolg van het verdwijnen van een aantal betaald parkeerplaatsen zonder de begroting daarop bij te stellen en anderzijds de lastige bereikbaarheid in verband met de grootschalige infrastructurele werkzaamheden rondom ons centrum.</p> <p>Het product was een mix van een 3-tal kapitaalintensieve parkeergarages welke in een winstgevende fase verkeerden (opbrengsten waren hoger dan de kosten) dit in combinatie met een groot aantal (kapitaalextensieve) straatparkeerplaatsen. Vanuit deze combinatie was het verdedigbaar dat er dotaties plaatsvonden aan de reserve mobiliteit en vervolgens onttrekkingen vanuit deze reserve ten behoeve van de verbetering van de mobiliteit. Omdat de parkeerbelastingen formeel algemene dekkingsmiddelen zijn wordt jaarlijks ook een vastgestelde bijdrage vanuit het product parkeren aan het begrotingsresultaat geleverd.</p> <p>Deze vastgestelde bijdrage plus de instandhouding van de reserve staan onder druk. Bij een gelijkblijvende ontwikkeling zal de reserve eind 2012/13 leeglopen en zal vervolgens bij gelijkblijvend beleid de vastgestelde bijdrage aan het begrotingsresultaat niet meer kunnen plaatsvinden.</p> <p>Afhankelijk van de resultaten van 2012 zal de gehele keten van parkeren en parkeerbelasting opnieuw beoordeeld dienen te worden en dient deze bijgesteld te worden op basis van reële ervaringscijfers van dit jaar.</p>	Kadernota 2013	x	x	x
7 nov. 2012	<p>Toelichting op Meerjarenplan onderhoud gebouwen 2013-2022 <i>Arsenaal: gebouwd in 1976, bijna einde theoretische levensduur</i> <i>Voorbeeld van onderhoud niveau 3. Verouderde parkeergarage, houten gevelbekleding, problemen met waterdichtheid bovendeck net als parkeergarage Roermondsepoort. Ook hier grote renovatie gewenst, anders vervalt parkeergarage in niveau 4.</i></p>	Beeldvormende raad	x	x	x
28 nov. 2012	<p>Meerjarenplan onderhoud gebouwen 2013-2022 geaccordeerd: onderhoudsniveau van 3 (redelijk) naar 4 (matig).</p>	Raadsvoorstel MOP	x	x	x

Jaar/ datum	Gebeurtenis	Document / bron.	Informatie bekend bij		
			Organisatie	College	Raad
2013					
17 sept. 2013	<i>Om de restlevensduur van de parkeergarage Arsenaal te verlengen met een 'onderhoudsvrije' periode van 15 tot 20 jaar dient er een grondige renovatie plaats te vinden.</i>	Rapportage Vissers/Solide Service 13RA0106.1 d.d. 17-09-2013.	x		
18 sept. 2013	Renovatie betonnen onderdelen Arsenaal wordt begroot op ruim € 1,3 mln. excl. BTW	Raming Renovatie advies Solid Services	x		
10 okt. 2013	Vervolgonderzoek corrosie Arsenaal: <i>tevens adviseren wij de aangetroffen schades in de vloer van verdieping 1 als gevolg van chloride geïnitieerde corrosie intensief te saneren.</i>	Rapportage Vissers/Solide Service 13RA0161.1 d.d. 10-10-2013 m.b.t. garage Arsenaal	x		
2 ^e helft 2013	Conclusies: Het beton is van zeer matige (poreus en permeabel) kwaliteit. Door de combinatie met de plaatselijk te lage dekking op de wapening en een te hoog chloridegehalte heeft het carbonatatiefront de wapening op veel plaatsen al bereikt. Advies: verwijderen toplaag, herstellen schades, aanbrengen laag onder afschot, etc.	Presentatie Solid Services met betrekking tot parkeergarage Arsenaal	x		
21 okt. 2013	Aanbeveling op basis van de periodieke inspectie: <i>om de verdere indringing van chloriden te voorkomen, al dan niet door de scheurvorming heen, dienen alle vloervelden, die bestaan uit kanaalplaat-elementen, beschermd te worden met een gewapend scheuroverbruggende waterdicht coatingsysteem dat voldoet aan de eisen gesteld in EN 1504-2, ingestrooid met een slijtvast toeslagmateriaal (bijvoorbeeld mandurax o.g.)</i> En: Vissers & Vissers BV geven aan dat in een groot aantal constructieve punten minimaal uitgevoerd dienen te worden (grotendeels conform het eerdere advies van Vissers & Vissers BV): Bureau Vissers en Visser schrijft in haar rapportage dat er een zeer groot risico is voor veiligheid en gezondheid bij de parkeergarage Roermondsepoort als er binnen 1 jaar geen acties worden ondernomen.	Inspectie en onderzoek Parkeergarage Roermondsepoort (13RA0109.1)	x		
21 okt. 2013	De gemeente raamt de renovatie van de Roermondsepoort op € 2,1 mln. excl. BTW.	Voorlopig Renovatieplan Roermondsepoort (intern rapport)	x		
21 okt. 2013	De gemeente raamt de renovatie van het Arsenaal op € 2,0 mln. excl. BTW.	Voorlopig Renovatieplan Arsenaal (intern rapport)	x		
November 2013	Het kwaliteitsniveau van het onderhoud is naar beneden bijgesteld om de bezuinigingen te kunnen dragen (in afwijking van bovenstaand overzicht). Als de financiële ruimte voldoende is zal het meerjarenplan eind 2015 weer leiden tot de oorspronkelijke kwaliteits- en conditie niveaus (zoals boven gesteld)	Programmabegroting 2014, blz. 108.	x	x	x

Jaar/ datum	Gebeurtenis	Document / bron.	Informatie bekend bij		
			Organisatie	College	Raad
2014					
4 febr. 2014 en 25 febr. 2014	Aanvullend renovatie advies Solid Services - parkeergarage Arsenaal. Geadviseerd wordt om direct maatregelen te nemen, om risico voor veiligheid van de gebruikers en gezondheid uit te sluiten: <i>Solid Services adviseert vanuit technisch oogpunt en vanuit de optiek van <u>veiligheid en gezondheid</u> de parkeergarage direct volledig te renoveren (zoals geformuleerd in rapport 13RA0106.1). Tevens wordt hiermee het verergeren van de vervolgschades voorkomen en kan de parkeergarage volledig zijn functie vervullen.</i> Tijdelijke dan wel beperkte renovatie zal alleen maar een verder verslechtering van de betonrot tot gevolg hebben. De kosten voor een grondige renovatie werden toen geraamd op € 1,3 mln.	Rapportages Solid Services, 13RA0223.1 en 13RA0223.2 m.b.t. garage Arsenaal.	x		
Mei 2014	Vanwege de grote bezuinigingen worden de gebouwen nu onderhouden op kwaliteitsniveau 4 (i.p.v. 3). Behalve de monumenten worden alle gebouwen dus op een lager kwaliteitsniveau onderhouden. <i>De resultaten van 2013 hebben geleerd dat nog minder onderhoud mogelijk is. Het vertragen van calamiteiten onderhoud is inmiddels al aan de orde. Het preventief onderhoud gecombineerd met het keuringenprogramma wordt nog steeds vanwege veiligheid op adequaat niveau uitgevoerd. De bezuinigingsopdrachten van het afgelopen jaren blijven ons dwingen specifiek per gebouw te plannen, waarbij de gebruiker van een gebouw zich met minder tevreden moet stellen.</i>	Jaarstukken 2013 Blz. 84	x	x	x
Na de verkiezingen	Wethouder Brauer krijgt de portefeuille Parkeren binnen het college		x	x	x
8 en 9 juli 2014	Collegeconferentie juli 2014 – 10 bestuursopdrachten (wo. Businesscase verdienmodel parkeren) – Verdeeld over drie ambtelijke opdrachtgevers – Afdelingen nemen het voortouw – Bestuursopdrachten zijn al deels in gang gezet		x	x	
1 sept. 2014	– Onderzoek naar ontwikkelingen beleidsveld Parkeren binnen Gemeente Venlo, zoals er zijn; digitalisering parkeerproducten / wijziging structuur Handhaving / veranderingen op gebied Betaald Parkeren / toekomstvisie etc. – Onderzoek naar scenario's parkeergarages, waarin renovatie – verbouw – nieuwbouw wordt meegenomen	Bestuursopdracht Verdienmodel Parkeren	x		

	<ul style="list-style-type: none"> - Nieuwe exploitatieopzet voor inkomsten/uitgaven parkeerbedrijf incl. de financiële effecten op basis van bovengenoemde ontwikkelingen. - Onderzoek naar verzelfstandiging – uitplaatsing of zelf blijven doen van “ parkeerbedrijf” Venlo 				
Jaar/ datum	Gebeurtenis	Document / bron.	Informatie bekend bij		
			Organisatie	College	Raad
23 sept. 2014	Bestuursopdracht voor het opstellen van een businesscase voor een fundamenteel ander verdienmodel parkeren (privatiseren, afstoten, renoveren). Beoogd resultaat: vanaf 2016 worden de begrote baten en lasten voor parkeren gerealiseerd, zodat niet opnieuw een bijstelling noodzakelijk is. Daarbij worden ook verschillende scenario's onderzocht voor wat betreft de bestaande parkeergarages (renovatie, verbouw en nieuwbouw).	Collegevoorstel Bestuurlijke opdrachten.	x	x	
1 okt. 2014	De gemeente Venlo laat weten dat een opknapbeurt van de bestaande parkeergarages hard nodig is. Als er niet wordt ingegrepen zo stelt het gemeente bestuur dan dreigen onveilige situaties en sluiting van de gemeentelijke parkeergarages.	Dagblad de Limburger	x	x	x
23 okt. 2014	Opnieuw melding door inspecteur / adviseur parkeergarage Roermondsepoort: <i>Als er geen actie wordt ondernomen dan is er op korte termijn (binnen één jaar) een zeer groot risico op veiligheid en gezondheid! Bijvoorbeeld het ontstaan van meer en nog grotere scheuren, het neervallen van loszittende betonstukken en het ontstaan van zeer grote scheefstand.</i> <i>Wij adviseren om een beslissing binnen nu en zes maanden te nemen. Minstens tot die tijd adviseren wij om de parkeergarage 2x per maand te monitoren. Met deze monitoring kunnen wij echter niet garanderen dat er geen zware letselschade of materiele schade optreedt. De gemeente Venlo dient zich bewust te zijn van die risico's en draagt daar de verantwoordelijkheid voor.</i>	Rapportage Solid Services ism Vissers en Vissers BV: Levensduur en scenario's Parkeergarage Roermondsepoort 14PV0190-1.1	x		
29 okt. 2014	De onderhoudstoestand van Roermondsepoort en Arsenaal is slecht en verkeert in toestand van sluiten. Met name Roermondsepoort verkeert in een zorgwekkende situatie en trekt nadrukkelijk de aandacht. Niets doen heeft voor Arsenaal en in bijzonder Roermondsepoort op korte termijn zeer grote risico's voor de veiligheid en gezondheid.	Interne notitie OGVAS	x		

Jaar/ datum	Gebeurtenis	Document / bron.	Informatie bekend bij		
			Organisatie	College	Raad
November 2014	Specialist meldt in Uitvoeringsoverleg aan wethouder en in aanwezigheid afdelingshoofd dat de slechte bouwkundige staat van de twee parkeergarages urgent is geworden. Wethouder verzoekt een collegevoorstel op te stellen om de situatie aan te pakken.	Gesprekken met enkele betrokkenen	x	x wethouder parkeren	
november 2014	Risicoparaagraaf begroting geaccordeerd door de gemeenteraad: <i>Risico nr. 13, bouwkundige staat parkeergarages Roermondsepoort en Arsenalplein. Kans: 51% - 100%. Restrictie: PM. Risicostategie: Accepteren.</i> <i>Door de bouwkundige staat van de parkeergarages Roermondsepoort en Arsenalplein zijn er extra renovatiewerkzaamheden nodig. Indien deze niet worden verricht ontstaat er een risico op onveilige situaties en mogelijk sluiting van deze parkeergarages. Beheersing door: Renovatie</i>	Begroting 2015	x	x	x
2015					
24 febr. 2015	Roermondsepoort: <i>het gebouw kent grote risico's voor de veiligheid en gezondheid van bezoekers. De parkeergarage dient medio 2017 vanwege veiligheidsredenen gesloten te worden.</i> <i>Arsenaal: het gebouw kent op termijn grote risico's voor de veiligheid en gezondheid van bezoekers. De bovenste twee parkeerdekken dienen vanwege de toenemende lekkages en hieruit voortvloeiende vervolgschades gesloten te worden. Hierdoor zijn 135 parkeerplaatsen onbruikbaar.</i>	Concept-collegevoorstel	x		
24 febr. 2015	Intern overleg hoe om te gaan met het risico uit de begroting van 2015 m.b.t. de bouwkundige staat van de parkeergarages: Het benodigde bedrag voor de beheersmaatregel betreft in feite een onontkoombare investering. Nodig in het kader van de veiligheid. Krediet aan te vragen bij de raad. Daarom zou er hier geen sprake zijn van een risico, maar van een noodzakelijke investering. Krediet moet zo snel mogelijk aangevraagd worden bij de raad. Mee te nemen in de voorbereiding op de begroting en te agenderen in het periodieke overleg met de directie.	Interne mail	x		

Jaar/ datum	Gebeurtenis	Document / bron.	Informatie bekend bij		
			Organisatie	College	Raad
7 april 2015	Conclusies bestuursopdracht Parkeren. Arsenaal: <i>Voorziening Groot Onderhoud als gevolg van bezuinigingen te laag.</i> Roermondsepoort: <i>Levensduur verlengend onderhoud geen reële optie. Beste optie sloop en nieuwbouw op dezelfde locatie</i> Advies: <i>Levensduur verlengend onderhoud Arsenalgarage (2017/ 2018)</i> <i>Sloop en nieuwbouw Roermondsepoortgarage (2016 / 2017)</i>	PowerPoint presentatie voor BW	x	x	
14 april 2015	Nulmeting t.b.v. monitoring omvang schades Roermondsepoort Daarna volgt een reeks monitoringsrapportages: 1 ^e - 15/6/2015, 2 ^e -28/7/2015, 3 ^e - 26/8/2015, 4 ^e - 8/10/2015, 5 ^e - 14/12/2015, 6 ^e - 21/3/2016, 7 ^e - 9/6/2016, 8 ^e - 12/7/2016, 9 ^e - 30/9/2016.	Solid Services – Bezoekverslag nulopname p-garage Roermondsepoort 14PV0256-1	x		
16 april 2015	Nulmeting t.b.v. monitoring omvang schades Arsenal Daarna volgt een reeks monitoringsrapportages: 1 ^e - 17/6/2015, 2 ^e 18/8/15, 3 ^e - 30/11/2015.	Solid Services – Bezoekverslag nulopname parkeergarage Arsenal 15PV0063-1	x		
April 2015	De bestuursopdracht Parkeren levert nog geen resultaat op.	Kadernota 2016 d.d. 21 april 2015	x	x	x
8 mei 2015	Risico's (veiligheid en sluiting) worden expliciet genoemd in een memo over de renovatie- en nieuwbouwplannen voor de parkeergarages	Interne memo	x		
mei / juni 2015	Verspreiding resultaten bestuursopdracht Parkeren incl. de notitie van 8 mei 2015 ten behoeve van behandeling bestuursopdrachten in DMT en College.	Interne mail aan AOG en direct betrokkenen bestuursopdracht Parkeren.	x		
Mei 2015	<i>Risico op de bouwkundige staat van de garages Roermondsepoort en Arsenal is vervallen.</i>	Jaarstukken 2014, blz. 90	x	x	x
18 juni 2015	Resultaten van de bestuursopdracht worden meegestuurd ter voorbereiding op de gesprekken over de concept-begroting inclusief de memo van 8 mei 2015: parkeergarages dienen dringend gerenoveerd te worden vanwege de veiligheids- en gezondheidsrisico's.	Programma en agenda collegeconferentie 7&8 juli 2015 in zake de begroting 2016, incl. bijlagen III	x	x	
29 juni 2015	Arsenaal: levensduur verlengend onderhoud. Roermondsepoort: sloop.	Presentatie resultaten Bestuursopdracht Parkeren	x		
7&8 juli 2015	Resultaten bestuursopdracht parkeren: <i>Om een gefundeerde uitspraak te kunnen doen vanaf 2016 is vervolgonderzoek noodzakelijk, waarbij ook een relatie wordt gelegd met de (onderhouds)staat van de parkeergarages, parkeren op FHK en mogelijke alternatieve oplossingen die minder middelen vragen.</i> Het college vraagt de organisatie de bestuursopdracht verder uit te werken met 2 belangrijke punten: 1. Combinatie met de vaste oeververbinding naar de kazerne 2. Combinatie maken met het parkeerbehoefte onderzoek. Het college neemt vooralsnog geen besluit ondanks de in de stukken (bijlagen) vermelde urgentie met betrekking tot de bouwkundige staat.	Tekst besispuntennotitie d.d. 1 juli 2015, besloten conform advies.	x	x	

Jaar/ datum	Gebeurtenis	Document / bron.	Informatie bekend bij		
			Organisatie	College	Raad
21 juli 2015	Het college informeert de raad over het parkeeronderzoek voor het centrum en dat de parkeergarage <u>Roermondsepoort in een slechte staat verkeert</u> . Er moet <u>op korte termijn</u> worden besloten wat met de parkeergarage moet gebeuren, moet de huidige capaciteit behouden worden of naar andere mogelijkheden zoeken.	Raadsinformatiebrief 101	x	x	x
18 aug. 2015	2e monitoring Arsenaal door Solid Works met oog op onveilige situaties: <i>Tijdens deze monitoring zijn geen veranderingen geconstateerd die zijn aangemerkt als constructief aspect. Hiermee bestaat er nog geen risico voor de veiligheid. Dit dient echter goed in de gaten te worden gehouden tijdens de volgende monitoring.</i>	Solid Service - bezoekverslag 2e monitoring parkeergarage Arsenaal 15PV0063-3	x		
Najaar 2015	Sluiting 2 parkeerlagen Arsenaal (vanwege mogelijke onveiligheid)	Interviews	x	x	x
4 nov. 2015	Het college informeert de raad over de genomen stappen die volgen uit het grootschalige parkeeronderzoek (voorjaar 2015) plaatsgevonden in het centrum van Venlo. Er zijn 4 sporen die worden uitgewerkt: 1. optimaliseren betaald parkeren Venlo centrum 2. onderzoek naar parkeervastgoed en -locaties 3. onderzoek parkeermaatregelen in schilwijken 4. draaiboek drukke dagen <i>Zoals in de RIB nr. 101 is toegelicht <u>verkeert de Roermondsepoort garage in een slechte staat</u>. Dit plaats de gemeente Venlo voor de vraag wat er met de garage moet gebeuren. Aan de andere kant is er ook de behoefte om een goede analyse te maken van het huidige parkeervastgoed (de garages) en de locaties (terreinen), om vanuit daar een toekomstvisie te kunnen ontwikkelen.</i>	Raadsinformatiebrief 148	x	x	x
2016					
29 jan. 2016	Urgentie Renovatie Parkeergarage Arsenaal: <i>Indien besloten wordt de renovatie niet in 2016 te starten zal de situatie verder degraderen en verergeren met als gevolg toename van de herstelkosten en mogelijk sluiting van (delen van) de parkeergarage. De risico's en consequenties die hierbij horen zijn onder andere gevaar voor loskomende en vallende betonbrokstukken, loskomende vloerdelen en plooiën, blazen en scheuren (struikelgevaar), toename lekkages en toename schades aan auto's door toename kalkhoudend lekwater.</i>	Brief Solid Services - Datum : 29-01-2016, referentie : 15OC0063-3	x		
3 februari 2016	Sluiting van de parkeergarage Arsenaal om veiligheidsredenen.		x	x	x
21 maart 2016	6 ^e monitoring parkeergarage Roermondsepoort: toename scheurvorming, maar (gedeeltelijke) sluiting nog niet aan de orde. Op korte termijn dienen wel maatregelen genomen te worden.	Bezoekverslag Solid Services	x		

Jaar/ datum	Gebeurtenis	Document / bron.	Informatie bekend bij		
			Organisatie	College	Raad
22 maart 2016	<p>Het college informeert de raad. <i>Om de komende jaren aan de parkeervraag te kunnen blijven voldoen en een aantrekkelijke en goed bereikbare stad te blijven zal derhalve de parkeercapaciteit en kwaliteit op peil gehouden moeten worden. Per parkeergarage of parkeerterrein is in beeld gebracht welke investeringen daarvoor nodig zijn:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – groot onderhoud Nolenspleingarage á €1.100.000,- – gedeeltelijk renoveren Roermondsepoortgarage á 2.700.000,- – C2C-nieuwbouw Arsenaalgrage á €12.400.000,- – Compenseren parkeercapaciteit Lage Loswal – Herinrichten Deken van Oppensingel <p>Roermondsepoort: <i>Als gevolg van keuzes die zijn gemaakt in de voorbereiding op de bouw, is de constructie van de garage onvoldoende star. Dat wil zeggen dat er bij het gebruik van de garage beweging in de constructie zit. Hierdoor dient er binnen afzienbare tijd (nog dit jaar) een reconstructie plaats te vinden om de starheid van de garage te herstellen.</i></p> <p>Blz. 10 van 24: <i>De urgentie is overigens dermate hoog dat er op zeer korte termijn een besluit en oplossing moet komen. Gebeurt dat niet dan zal ook deze garage naar verwachting binnen afzienbare tijd gesloten moeten worden.</i></p>	Raadsinformatiebrief 51	x	x	x
29 april 2016	Parkeergarage Maaswaard wordt vooruitlopend op de opening van het Stadskantoor voor het publiek opengesteld om aan de parkeerproblemen voor de binnenstad tegenmoet te komen.		x	x	x
Juli 2016	Wethouder Satijn krijgt de portefeuille Parkeren		x	x	x
6 sept. 2016	College informeert de raad: Mede n.a.v. ontstane situatie m.b.t. diverse parkeergarages in Venlo hebben wij de ruimte genomen om meer fundamenteel en nog eens vanuit een breed, en integraal perspectief te kijken naar het vraagstuk bereikbaarheid en parkeren. We relateren dit aan het primaire doel: een gastvrije stad in de Euregio gerelateerd aan leefbaarheid en economie. Dit heeft geleid tot een aantal concrete voornemens van het college, welke in oktober via een raadsvoorstel aan uw Raad ter besluitvorming worden voorgelegd.	RIB 138 Sluiting Roermondsepoort voorzien per 1-1-2017	x	x	x
30 sept. 2016	De parkeergarage Roermondsepoort wordt om veiligheidsredenen per direct gesloten.		x	x	x
4 okt. 2016	College informeert de raad over de sluiting en het calamiteitenplan dat in werking is getreden om de drukte in het weekend op te kunnen vangen	RIB 153	x	x	x

Jaar/ datum	Gebeurtenis	Document / bron.	Informatie bekend bij		
			Organisatie	College	Raad
5 okt. 2016	Wethouder Brauer treedt af: het 2 jaar oude rapport van Solid Services uit oktober 2014 over de onderhoudstoestand van de Roermondsepoort deelde hij niet tijdig met het college.	Dagblad De Limburger	x	x	x
19 okt. 2016	Bereikbaarheid en parkeren in een gastvrije stad: <i>Ter zake van het voorstel om over te gaan tot sloop van de parkeergarages Arsenaal en Roermondsepoort is door een van de stakeholders geopperd of het toch niet interessant is om deze garages te renoveren. Gevraagd wordt om een second opinion hierop. Wij achten een dergelijke second opinion onnodig, omdat uit de verschillende verrichte onderzoeken ter zake blijkt dat er geen andere realistische keuze rest dan een keuze voor sloop.</i>	Raadsvoorstel 65	x	x	x
19 okt. 2016	Amendement van de gemeenteraad voor een second opinion ten aanzien van renovatie, dit amendement wordt door de hele raad gesteund.		x	x	x
Eind 2016	Onderzoek Sweco (contra-expertise) naar oorzaken en scenario's (renovatie sloop/nieuwbouw) Roermondsepoort.		x		
23 dec. 2016	College informeert raad: <i>In februari aanstaande zullen wij u als uitwerking van raadsbesluit 65 (oktober), 'bereikbaarheid en Parkeren in een gastvrije stad', conform afspraak, een raadsvoorstel voorleggen. Dit raadsvoorstel heeft betrekking op de marktconsultatie, het uitgevoerde onderzoek naar de technische situatie van de garages Arsenaal en Roermondsepoort, alsmede inzicht in de mogelijkheden voor tijdelijke parkeervoorzieningen. Eén van de stakeholders op dit dossier, te weten het Platform Parkeren Binnenstad heeft zich laten adviseren door bureau Ervas met betrekking tot de technische staat van de garages. Door ons is een brief van Ervas ontvangen waarover wij u willen informeren.</i>	RIB 192	x	x	x
2017					
12 jan. 2017	Rapport contra expertise Arsenaal gereed: <i>Sweco stelt vast dat het besluit tot sluiting van de parkeergarage Arsenaal terecht is genomen. Op basis van het eigenstandig onderzoek wat is uitgevoerd, kan worden vastgesteld dat het bouwtechnisch mogelijk is om de parkeergarage Arsenaal te renoveren. De benodigde uitvoeringstermijn schatten wij in op zes-twaalf maanden. Wij maken hierbij wel de kanttekening dat de parkeergarage Arsenaal, die in de jaren '70 is gerealiseerd, niet voldoet aan de actuele normen voor parkeergarages (NEN 2443, jaar 2000 en 2013).</i>	Rapportage Sweco	x	x	

Jaar/ datum	Gebeurtenis	Document / bron.	Informatie bekend bij		
			Organisatie	College	Raad
12 en 17 januari 2017	Rapport contra expertise Roermondsepoort gereed: <i>Het gemeentelijk besluit om de garage per ommegaande te sluiten, wordt op basis van ons eigenstandig onderzoek ondersteund. Daarentegen zijn er mogelijkheden, met behoud van alle parkeerplaatsen een duurzame renovatie, tot maximaal 30 jaar toe te passen. Kanttekening is dat de parkeergarage Roermondsepoort, die in de jaren '90 is gerealiseerd, niet voldoet aan de actuele normen voor parkeergarages (NEN2443, jaar 2013), maar wel aan de eerdere (NEN2443, jaar 2000).</i>	Rapportage Sweco	x	x	
22 febr. 2017	Besluit, middels amendement 1. In te stemmen met sloop en voorbereiding herontwikkeling parkeergarage Arsenaal en de raad actief te betrekken bij de herontwikkeling hiervan; 2. In te stemmen met reparatie parkeergarage Roermondsepoort (incl. <u>hernieuwde ingebruikname</u>); 3. In te stemmen met principe besluit tot vervreemding eigendom parkeergarages Mgr. Nolensplein, Roermondsepoort en Maaswaard; 4. De voorwaarden waaronder de vervreemding plaatsvindt te laten vaststellen door de raad; 5. Het parkeren op het Kazernekwartier vooralsnog zelf in exploitatie te nemen en e.e.a. t.z.t. zo mogelijk en wenselijk nog eens te heroverwegen; 6. In te stemmen met realisatie diverse (tijdelijke) parkeerplaatsen, conform paragraaf SD; 7. In te stemmen met budgettair neutrale wijziging van de begroting.	Raadsvoorstel	x	x	x

Bijlage 2 – Geïnterviewde personen

In het kader van het onderzoek heeft de Rekenkamer gesproken met de volgende personen.

1. Henk Brauer – oud-wethouder parkeren
2. Jos Teeuwen en Stephan Satijn – wethouder Vastgoed en wethouder Parkeren
3. Piet Lucassen – oud-gemeentesecretaris
4. René van Loon en Ad Theuws – gemeentesecretaris a.i. en afdelingshoofd R&E.
5. Thijs Berkers - concerncontroller
6. Marco van der Pol en Marc Moonen – teamleider Parkeren a.i. en adviseur Parkeren
7. Stephan Nijveld en Ralph Thijssen – teamleider Vastgoed en projectmanager Vastgoed
8. Twan Joosten en Irene van Beers – huidige en oud financieel adviseur OGO
9. Paul van Hoorn – Beheerder parkeergarages
10. Rinus Waltmans – voormalig teamleider Parkeren
11. Martel Stadlander – voormalig teamleider Vastgoed
12. Een vertegenwoordiging van de gemeenteraad (fractievoorzitters)

Bijlage 3 – Verdiepende vragen

In het verlengde van de onderzoeksvragen heeft de onderzoeker, o.d. procesmanagement, de volgende verdiepende vragen geformuleerd, die, afhankelijk van de geïnterviewde, aan de orde kwamen in de interviews.

Organisatie

8. (Verdiepende vraag bij 4.) Hoe was / is het 'parkeerbedrijf' georganiseerd binnen de gemeente Venlo en wie is verantwoordelijk voor uitvoering én monitoring van het parkeerbeleid?
9. Hoe was / is de relatie, met het oog op beheer en onderhoud, tussen het 'parkeerbedrijf' en het 'vastgoedbedrijf' van de gemeente?

Informatie

10. Welke informatie werd/wordt over en door het 'parkeerbedrijf' gegenereerd? Bestaat er een aparte (jaarlijkse?) managementrapportage 'parkeerbedrijf'?
11. Wie stelt informatie over de behaalde resultaten (rapportages over inkomsten en uitgaven, waaronder onderhoud en de plaats van deze rapportages in de P&C-cyclus) op, en aan wie wordt gerapporteerd en hoe?
12. Maakte informatie over het vastgoed (bv het onderhoud) en de risico's voor de gemeente onderdeel uit van die informatie?
13. Zo nee, hoe werd de informatie over het (onderhoud van) vastgoed verzameld en hoe en waar werd die gerapporteerd?
14. Wie verzamelt informatie over de prognoses (bezoekersaantallen) en klanttevredenheid op om ook in de (nabije) toekomst te kunnen blijven voldoen aan de parkeerbehoefte (kwalitatief, kwantitatief)? Hoe gaat dit proces in zijn werk?
15. Welke informatie, welk deel van de beschikbare informatie werd (periodiek) aangeboden aan het college?
16. Welk deel van het aan het college aangeboden informatie zou normaliter ook aangeboden worden aan de raad?
17. Welk deel van die informatie bereikte de raad daadwerkelijk? Waar / hoe is dat te zien / terug te vinden?
18. Hoe werd die informatie aangeboden, in welke rapportage?
19. Maakte deze rapportage onderdeel uit van de P&C cyclus?

Prestaties 'parkeerbedrijf'

20. Hoe presteerde het 'parkeerbedrijf' door de jaren heen (opbrengsten / kosten)? Was er aanleiding extra alert te zijn en de kosten (ook onderhoud) en opbrengsten te bewaken?
21. Wat was de aanleiding voor de bestuursopdracht 'parkeren' uit 2014 en de resultaten die daarvan het gevolg waren.
22. Welke effect had de bestuursopdracht Parkeren op het 'parkeerbedrijf' / het dossier Parkeren Venlo (oa. met de sluiting van de twee parkeergarages)?
23. Hoe zag het besluitvormingsproces rond de realisatie en exploitatie van de nieuwe parkeergarage Maaswaard er uit? Welke afwegingen zijn gemaakt?

Risicomanagement

25. (Verdiepende vraag bij 6.) Op welke wijze vindt risicomanagement (inventarisatie, analyse, beheersmaatregelen, monitoring) binnen de gemeente plaats?
26. Betreft dit een integrale analyse, algemene dienst incl. grond- en vastgoedbedrijf? Wie stelt deze op?
27. Maakte het 'parkeerbedrijf' onderdeel uit van de jaarlijkse risicoanalyses (weerstandsvermogen gemeente)? Of anders geformuleerd: Hoe komt het dat de exploitatierisico's van de P-garages nooit genoemd worden in de analyses t.b.v. het weerstandsvermogen.

Onderhoud / gebreken

28. Blijkbaar heeft de gemeente a.g.v. de crisis bezuinigd op het onderhoud van haar gebouwen (m.u.v. de monumenten). Kunt u dat bevestigingen en hoe ging dat in de praktijk?
29. (Verdiepende vraag bij 1) Er waren al geruime tijd signalen en onderzoeksrapporten waaruit bleek dat er sprake was van achterstallig onderhoud in de P-garages Arsenaal en Roermondse Poort. Hoe kwam het dat de gemeente niet eerder maatregelen nam, uiteindelijk besloot tot monitoring met als eindresultaat een abrupte sluiting van de garages. Hoe verliep de besluitvorming, welke overwegingen lagen aan de besluiten ten grondslag en verliep de en informatieverstrekking naar de raad?

Bijlage 4 – Risico's parkeren uit de documenten van de P&C-cyclus

Risico's uit de P&C-cyclus, *Begrotingen en Jaarrekeningen* 2010 – 2016 m.b.t. parkeren / vastgoed Bijlage

Jaar	Document	Risico
2010	Jaarstukken 2009	
	Begroting 2011	Risico #8: Afdragen BTW op parkeerkaartjes voor parkeren achter een slagboom Risico #20: Parkeervoorziening Venlo Centrum Zuid –Maaswaard: haalbaarheid onder druk
2011	Jaarstukken 2010	<u>Opmerking:</u> risico's zijn vooral kwalitatief beschreven. Bv. omschrijving en kans van optreden.
	Begroting 2012	Risico #18: Parkeervoorziening Venlo Centrum Zuid –Maaswaard: haalbaarheid onder druk
2012	Jaarstukken 2011	Parkeervoorziening Venlo Centrum Zuid –Maaswaard - vervallen
	Begroting 2013	<u>Opmerking:</u> vanaf dit moment worden ook beheersmaatregelen benoemd Risico #1: Inkomstenderving Parkeren, omvang € 1,5 mln.
2013	Jaarstukken 2012	Risico #1: Inkomstenderving Parkeren, omvang € 1,5 mln.
	Begroting 2014	Geen risico's benoemd ten aanzien van Parkeren.
2014	Jaarstukken 2013	Geen risico's benoemd ten aanzien van Parkeren.
	Begroting 2015	Risico #13 en blz 162: Bouwkundige staat parkeergarages Roermondse poort en Arsenalplein (Omvang Risico PM) Door de bouwkundige staat van de parkeergarages Roermondsepoort en Arsenalplein zijn er extra renovatiewerkzaamheden nodig. Indien deze niet worden verricht ontstaat er een risico op onveilige situaties en mogelijk sluiting van deze parkeergarages. Beheersing door: Renovatie.
2015	Jaarstukken 2014	Risico m.b.t. de bouwkundige staat Roermondsepoort en Arsenal is vervallen (zonder toelichting, zie blz. 90)
	Begroting 2016	Geen risico's benoemd ten aanzien van Parkeren (m.u.v. vennootschapsbelasting welke ook betrekking heeft op het 'parkeerbedrijf')
2016	Jaarstukken 2015	Geen risico's benoemd ten aanzien van Parkeren.
	Begroting 2017	

5 – geraadpleegde documenten

Voor de documentenanalyse heeft de Rekenkamer de volgende documenten opgevraagd en ontvangen. De documenten zijn opgevraagd aan de hand van het referentiekader, de beleidscyclus Parkeren.

	Document	Ontvangen
1	Stukken P&C-cyclus 2010 – 2016 (begrotingen, jaarstukken, kadernota's)	Ja
2	College- en raadsvoorstellen - Meerjaren onderhoud - Verkoopproces parkeergarages - Renovatie, sloop en nieuwbouw parkeergarages - Parkeeronderzoek	Ja Ja Ja Ja
3	Raadsinformatiebrieven	Ja
4	Rapportages technische onderzoeken Arsenaal	Ja
5	Rapportages technische onderzoeken Roermondsepoort	Ja
6	Afdelingsplannen	Ja
7	Bestuursopdracht parkeren incl. resultaten	Ja
8	Intern onderzoek concerncontroller naar het parkeerdossier (vertrouwelijk)	ingezien
9	Beleidsnota's parkeren (deelnota parkeren uit GVVP is van 2007, nieuwe GVVP verwacht in 2018)	Ja
10	Begrotingen en parkeerexploitaties	niet aanwezig/ niet ontvangen
11	Jaarrekeningen 'parkeerbedrijf'	niet aanwezig
12	Meerjaren perspectief parkeren (of vergelijkbaar)	Ja
13	Projectplannen realisatie en grootonderhoud parkeervoorzieningen	Ja
14	Meer Jaren Onderhouds Plannen parkeergarages	Ja
15	Inspectierapporten parkeergarages	Ja
16	Afdelingsplannen met betrekking tot parkeren (opgenomen in afd.plan OGO)	Ja
17	Voortgangsrapportages parkeren	niet aanwezig
18	Risicoanalyses gemeente	Ja
19	Voorbeeld risico-inventarisatie parkeren (begroting 2018)	Ja
20	Strategisch advies parkeervoorzieningen (externe rapportages)	Ja
21	Adviezen verzelfstandigen 'parkeerbedrijf'	Ja
22	Onderzoeken naar ontwikkeling parkeerbehoefte en klantentevredenheid	Ja
23	Financiële verordening	Ja
24	Nota's weetstandsvermogen	Ja
25	Functiebeschrijvingen functionarissen 'parkeerbedrijf'	Ja
26	Stukken collegeconferentie juli 2015 m.b.t. parkeren	Ja
27	Interne mail's, memo's, concept-college voorstellen mbt Parkeren	Ja

**SECRETARIAAT
REKENKAMER VENLO**

**Secretaris
Yvon van Geel
y.vangeel@venlo.nl**

**Adres
Postbus 3434
5902 RK Venlo**

**Telefoonnummer
077 – 359 9642**

**Website
www.gemeenteraad.venlo.nl/rekenkamer**

